

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

KATEDRA MANAGEMENTU

**Role folklórní hudby a folklórního tance v cestovním ruchu na území
uherskohradišťského Dolňácka**

**The role of folklore music and folklore dance in tourism within the territory of Uherské
Hradiště and lower Moravian Slovakia**

Student: Jana Horká
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lenka Durdáková

Uherské Hradiště 2009

Poděkování:

Touto cestou bych ráda poděkovala paní Ing. Lence Durdákové za odborné vedení mé bakalářské práce. Za konzultace, které byli potřebné při zpracování práce a také za velkou trpělivost.

Čestné prohlášení:

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: "Role folklorní hudby a folklorního tance v cestovních ruchu na území Uherskohradištského Dolňácka" vypracovala samostatně pod vedením Ing. Lenky Durdákové, za tímto účelem jsem použila odbornou literaturu a prameny uvedené v seznamu použité literatury v závěru této práce.

V Uherském Hradišti dne: 27. dubna 2009

OBSAH:

1 Úvod	5
2 Národopisné vymezení Dolňácka	6
3 Národopisné vymezení uherskohradištského Dolňácka.....	7
3.1 Abecední seznam měst a obcí uherskohradištského Dolňácka	8
4 Hudební folklor	9
4.1 Historie hudebního folkloru.....	9
4.2 Druhy písní a zpěvní příležitosti	10
5 Taneční folklor	15
5.1 Historie tanečního folkloru	15
5.2 Typologie lidového tance.....	16
5.3 Funkce tance a taneční příležitosti	21
6 Folklorní soubory a cimbálové muziky uherskohradištského Dolňácka.....	24
6.1 Folklorní soubory.....	24
6.2 Cimbálové muziky	35
7 Významné folklorní akce na uherskohradištském Dolňácku	46
8 Folklorní tanec a hudba jako součást produktu cestovního ruchu	60
9 Možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu na uherskohradištském Dolňácku	63
10 Závěr	66
11 Seznam použité literatury	68
12 Seznam obrázků	71

1 Úvod

Téma „Role folklorní hudby a folklorního tance na území uherskohradištské Dolňácko“ jsem si pro mou bakalářskou práci vybrala proto, že hudba, tanec a folklor v okolí mého bydliště jsou mi velmi blízké.

Dolňácko je region, kde působí velké množství cimbálových muzik, národopisných souborů, tanečních souborů, ale i souborů čistě pěveckých. Členové těchto souborů ve spolupráci s městy a obci pořádají folklorní akce a festivaly, které mají nejen pro cestovní ruch nezastupitelnou funkci, ale také stále připomínají i těm nejmladším generacím důležitost těchto tradic.

V poslední době proto i právě spousta mladých lidí inklinuje k folkloru a tradicím. Starší generace se naopak vrací do dob svého mládí a prvních lásek.

V cestovním ruchu hraje folklor důležitou a nezastupitelnou roli nejen pro území Dolňácka, ale i pro celou Českou Republiku. Dodržování zvyků a tradic tak, jako před několika desetiletími, láká turisty.

Účastníci cestovního ruchu ať z České Republiky či zahraničí se tak rádi vracejí na území Uherskohradištska za účelem dalšího poznávání tradic a zvyků našich předků, ale především také pro příjemné a nezapomenutelné zážitky, které jim uherskohradištské Dolňácko může nabídnout.

V mé práci Vás nejdříve seznámím s národopisným vymezením uherskohradištského Dolňácka. Dále se budu věnovat historii a rozčlenění hudebního a tanečního folkloru na našem území. V dalších kapitolách Vám představím folklorní soubory, cimbálové muziky a významné folklorní festivaly a příležitosti na Uherskohradištsku.

Výstupem mé práce je zhodnocení role folklorní hudby a tance v cestovním ruchu na území uherskohradištského Dolňácka. Cílem je také podání návrhů efektivnějšího využití folkloru a tradic v cestovní ruchu.

2 Národopisné vymezení Dolňácka

Dolňácko je etnografický region na jihovýchodní Moravě. Jedná se o „dolní“ (tedy u řeky Moravy ležící) část Slovácka. Zahrnuje oblast mezi Napajedly a Hodonínem včetně přilehlých podhorských území na levém břehu Moravy.

Historicko-národopisné vymezení: pojem Dolňácko se zřejmě utvářel uměle a vžil se až někdy v meziválečném období. Není sice tradiční, avšak toto pojmenování za necelých sto let zdomácnělo na Slovácku natolik, že je nelze nerespektovat. Vymezení Dolňácka z hlediska národopisného prošlo řadou větších či menších změn. V současné době řadíme do tohoto regionu Napajedelsko, Uherskohradištsko s Uherskoostrožskem, Veselsko s Moravskopíseckem a Bzeneckem a Strážnicko s Kyjovskem. Jednotlivé subregiony v oblasti nesou velké množství podobných nebo příbuzných znaků. [1]

Názorné vymezení uherskohradištského Dolňácka na mapě České Republiky, viz obr. č. 1. Na mapě jsou vyznačeny větší města Uherskohradištska (pro lepší orientaci).

Obr. č. 1. Vymezení uherskohradištského Dolňácka na mapě České Republiky

3 Národopisné vymezení uherskohradišťského Dolňácka

Kolem středního toku řeky Moravy a dolního toku řeky Olšavy se rozprostírá uherskohradišťské Dolňácko. Je to rovinná oblast s úrodnými poli a loukami a zbytky lužního lesa, která se táhne po obou březích řeky Moravy od Uherského Hradiště a Starého Města po Napajedla. Nad Napajedly jsou dvě obce – Žlutava a Halenkovice, osídlené v minulosti obyvatelstvem z Valašska, které se ale přizpůsobilo okolním osadám.

Druhým směrem na levém břehu řeky Moravy se rozkládají starobylé obce – Kněžpole, Bílovice a Topolná. Odtud vede cesta kolem bílovského zámku, který je připomínkou Josefa Mánesa a jeho modelů – Veruny Čudové a Jana Postavy ze sousedních Březolup.

Na jihu Uherskohradištska se rozšiřuje toto území do Dolního Pomoraví. V západní části uherskohradišťského okresu, po pravém břehu Moravy, ustupují jednotlivé obce do podhůří Chřibů, původně s pasekářským osídlením – Kudlovice, Jankovice, Velehrad, Tupesy, Břestek až po Buchlovice.

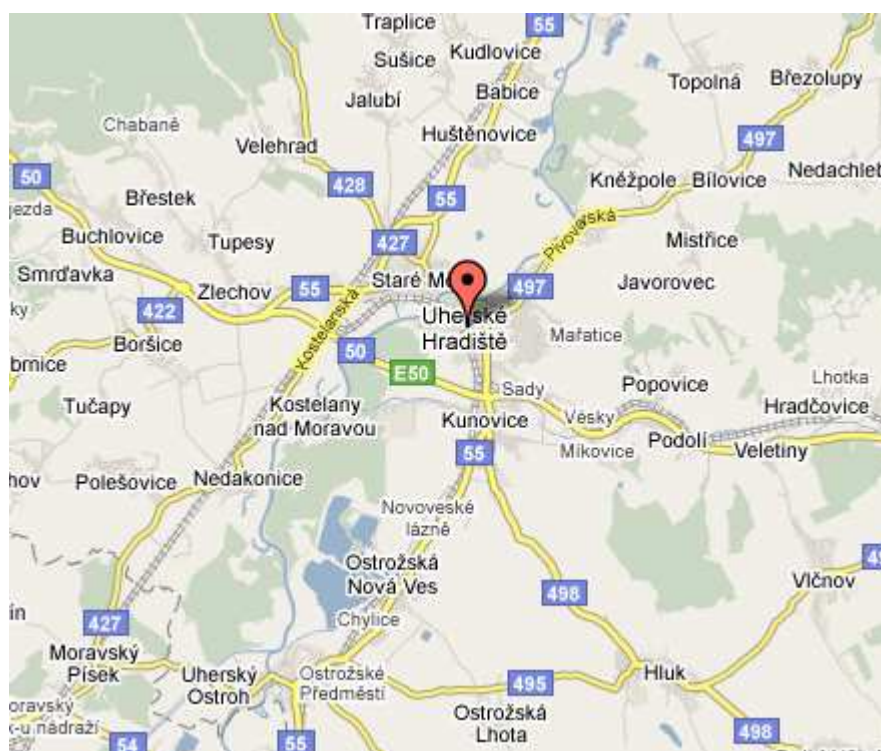
Na severu území Uherskohradištska, směrem k Částkovu a dále k Vizovické pahorkatině, se blíží Dolní Pomoraví k luhačovickému Zálesí. Jádrem podoblasti, s městskými částmi Uherského Hradiště, Jarošov a Mařatice, Staré Město, Sady (městská část Uherského Hradiště, místním lidovým názvem „Derfla“), Kunovice a Podolí se setkávají na jedné straně s Uherskoostrožskem, na druhé s Uherskobrodskem, kde se od Kunovic dál východním směrem až k Babí Hoře rozkládají obce Hluk, Dolní Němčí, Slavkov, Boršice a Horní Němčí.

Na východě uherskohradišťského Dolňácka, v moravsko-slovenském pohraničí, tvoří toto území kolem obce Starého Hrozenkova zajímavou národopisnou oblast moravských kopanic. Na úpatí Bílých Karpat, oblast obcí kopanic, se území line od Březové, Lopeníku, přes Strání, Korytnou a Nivnici zpět.

3.1 Abecední seznam měst a obcí uherskohradištského Dolňácka

Babice, Bílovice, Boršice, Březolupy, Částkov, Hluk, Huštěnovice, Jalubí, Jankovice, Kelníky, Kněžpole, Kostelany nad Moravou, Košíky, Kudlovice, Kunovice, Mistřice, Nedachlebice, Nedakonice, Ostrožská Lhota, Ostrožská Nová Ves, Podolí, Polešovice, Popovice, Staré Město, Stříbrnice, Sušice, Svárov, Topolná, Traplice, Tučapy, Uherské Hradiště, Uherský Ostroh, Újezdec u Luhačovic, Vážany, Zlámanec, Zlechov. [2]

Vymezení měst a obcí uherskohradištského Dolňácka na mapě České Republiky, viz obr. č. 2.

Obr. č. 2. Města a obce Uherskohradištska

4 Hudební folklor

Repertoár spontánního lidového zpěvu vytvářejí písně a skladby různé povahy. Jako lidové se obvykle označují písně jednoduchého tvaru a uměleckého výrazu, provázející různé slavnosti i všední okamžiky lidského života širokých vrstev obyvatelstva vesnic a měst.

Jejich autoři nebyli zpravidla známí a tvar písní pocházel po generace procesem obrušování a krystalizování v průběhu udržování a šíření převážně cestou přímé, přirozené komunikace, tedy ústním tradováním. Tento způsob existence sebou nesl možnost variačního obměňování během přednesu v rozdílných interpretačních podmínkách, u různých zpěváků, ale i v podání jednoho interpreta. [3]

Variabilita je proto rovněž jedním z důležitých znaků lidových písní, stejně jako regionální rozdíly. Charakteristický je jejich typový základ, vycházející z ustáleného výběru výrazových prostředků, postupů a principů, které folklorní tvorba využívá a různým způsobem kombinuje, ale který současně nepřekračuje.

Ostatní útvary zastoupené v lidovém zpěvu a stojící na pomezí umělé a lidové tvorby, mývají jiné specifické vlastnosti, především však autorský původ, jako je tomu u písní kramářských, zlidovělých, lidovkových, atd. [3]

4.1 Historie hudebního folkloru

Nejstaršími doklady o lidovém zpěvu jsou zákazy zpěvu a tance na hrobech mrtvých, pocházející z 11. a 12. století. Tyto prameny nehudební povahy dovolují předpokládat existenci písní obřadních, tanečních a žertovných, které budily nelibost církve, a proto byly pronásledovány. Zmínky o konkrétních písních jsou doloženy až z 15. a 16. století, a to v podobě začátků textů. Uváděly se v kancionálech s poukazem, že se na jejich nápěv zpíval text duchovní písně, u níž byly poznamenány. Praxe odkazů dokládá nejen existenci písní, ale i jejich obecné rozšíření a znalost. Stačilo pouze uvést textový incipit a bylo zřejmé, na jakou melodii se má píseň zpívat. Ojediněle se dochovaly i delší útvary, kupříkladu v brněnských soudních knihách ze 16. století je zaznamenáno několik veršů milostné písně. Další doklady nacházíme také v některých pramenech literárního charakteru. [3]

Vzrůstající zájem o lidovou píseň na konci 18. století a hlavně v 19. století přinesl velké množství zápisů písní ze všech českých zemí. Z nejstarší organizované sběratelské akce, označované jako guberniální, která byla provedena v některých zemích rakouské monarchie, včetně Moravy a Slezska v roce 1819, vzešel rozsáhlý soubor nejen lidových písní, ale také skladeb umělého původu. Třebaže to nebyl vědomý záměr, bylo tímto způsobem zaznamenáno skutečné složení lidového zpěvního a tanečního repertoáru, v němž měly své místo i některé dobové módní skladby. Výsledky získané při guberniálním sběru v moravských a slezských regionech většinou čekaly na své zveřejnění až do roku 1994, kdy vyšla jejich podstatná část ve zpracování Karla Vetterla. Další písňové sběry vznikaly už s vědomím úsilím zaznamenat tradiční lidové písně, a to především od venkovského obyvatelstva. [3]

4.2 Druhy písní a zpěvní příležitosti

Největší část písňového fondu uherskohradištského Dolňácka představují písně lyrické, zvláště milostné. Milostná tematika se však neomezuje jen na jeden písňový druh, nýbrž proniká rovněž do písní vojenských, žertovných, epických či obřadních. [3]

V milostných textech je cit vyjádřen rozmanitými výrazovými prostředky, které hojně využívají, na rozdíl od epiky, v tomto směru střídmější, bohatšího, barvitějšího způsobu vyjadřování s neobvyklými přirovnáními, básnickými představami a mnoha ustálenými poetickými přívlastky a spojeními. [3]

Zpívá se v nich o šťastné lásce a žertovné škádlení mezi mladými lidmi, ale také o zklamání a neradostných důsledcích rozchodu dvou zamilovaných. Nezřídka z nich probleskuje problém sociální nerovnosti, která lásce bránila. V radostném tónu se nesou vlastně pouze ty písně, které pojednávají o době před manželským sňatkem. Texty o stavu manželském už nejsou příliš optimistické, žalují na těžký život vesnické ženy a matky.

Žertovné náměty, podobně jako milostné, nejsou vázány pouze pod jeden písňový druh. Nicméně v některých útvarech žert a humor převažuje. [3]

Terčem posměchu se stávají zamilovaní nebo manželské páry, písně se strefují také do příslušníků jednotlivých řemesel a pranýřují lidské slabosti, kupříkladu zálibu v dobrém moku.

Velmi početně zastoupeny jsou rekrutské a vojenské písně. Pocházejí z větší části z doby zavedení povinné vojenské služby. Nejde pouze o písně zpívané vojáky, ale řadí se sem všechny projevy, které se svým obsahem dotýkají vojenského života.

Mnohé z nich vznikly v 17. a 18. století, jak to dokazují některé reálie obsažené v jejich textech, například připomínky součástí uniformy, zmínky o konkrétních bitvách, popřípadě jména vojevůdců, stejně jako způsob verbování vojáků, délka vojenské služby, apod. [3]

Tóny těchto skladeb znějí žalobně, jen v některých se odráží radost z parádní uniformy, ocelové šavle nebo vraného koně. Většinou však vyjadřují životní tragédii jednotlivce vyplývající z dlouhotrvajícího odloučení od rodiny a přátel či hrozbu nebezpečí, v němž se voják v boji ocitá. Část z nich žertovně až ironicky popisuje přednosti vojenského stavu.

Z hlediska tematiky představují zvláštní skupinu východomoravské zbojnické písně související s pasteveckou kulturou karpatského oblouku. Zbojnictví pronikalo do písní lyrických i epických, mezi nimiž byly také písně nelidového původu, např. jarmareční *Zavolejte mně Ondráška*. [3]

Obřadní písně tvoří nejarchaičtější část repertoáru. Je to způsobeno tím, že byly úzce spjaty s konkrétní situací – obyčejem či obřadem – a nezpívaly se tak často, jako ostatní. Nemohlo proto docházet k proměnám jejich slovesné či hudební podoby do té míry jako u písní funkčně nevázaných.

Nejpočetnější jsou písně svatební, z nich pak ty, které se zpívaly při odprošování nevěsty, cestou na oddavky, cestou kostela a zejména při čepení, prodávání peřin nebo kupování nevěsty. Vzhledem k tomu, že svatba patřila k častým obřadům v životě vesnice, docházelo zde k jistému vývoji a svatební repertoár podléhal proměnám více, než tomu bylo u ostatních obřadních písní. [3]

Ustálenou podobu, zachovávající i starobylé znaky, měly některé koledy, zejména jarní. Stavěly se na stereotypním opakování týchž melodických motivů, byly často nestrofické, malého rozsahu, apod. Vánoční koledy, mezi nimiž se objevují i mnohé původem umělé písně, už prozrazující vliv barokní a klasicistní umělé hudby. I v tomto okruhu písní však lze najít vzácné doklady starobylé lidové tvorby. [3]

Z hlediska funkčního zařazení představují velmi početnou skupinou písně taneční. Na Dolňácku to jsou, podobně jako jinde, písně k tancům s pevnou vazbou na hudební doprovod (dříve figurální).

Zajímavostí jsou útvary s proměnlivým taktem, zvané mateníky, směšky, apod., v nichž se v průběhu písně mění takt současně se změnou tanečního kroku. Avšak zvláště charakteristické jsou pro toto území písně k tancům, jejichž základním pohybovým znakem je společné víření tanečního páru (tzv. točivé tance). [3]

V jednotlivých regionálních projevech jde o různé obměny jednoho základního tanečního schématu, k němuž se zpívají různé písně. [3]

Jejich počet je poměrně vysoký, v některých oblastech dokonce převažují nad písněmi netanečními. Významně proto ovlivňují celkový ráz písňové tvorby Dolňácka, například v převaze sudodobých, dvoučtvrťových útvarů. [3]

Spojení s tancem vtisklo písním a jejich přednesu určité charakteristické znaky – rytmičnost, zjevnou radost z pohybu, soutěživost a optimismus.

Skupinu točivých tanců zastupují dvoudobé tance, jako je vrtěná, danaj, sedlcká, skočná, sedlácká, starosvětská, hrozenská a straňanská, koulaná či točená. [3]

Výraznou skupinu představují tance vážného až slavnostního charakteru v trojdobém taktu. Jejich charakter upomínající na vznešenost polonézy napovídá, že jde o formy, které měly blízko k módním skladbám 16. a 17. století. [3]

Další skupinu tvoří písně k mužským sólovým tancům – verbuňkům a odzemkům s charakteristickým kontrastem pomalé a rychlé části. Točivé a mužské skočné tance souvisí s velkým množstvím písní, které se k nim zpívaly. Jejich slovesný a hudební charakter je velmi rozmanitý, neboť pocházejí z různých

písňových skupin. Jsou mezi nimi milostné, žertovné, vojenské i další písně. Taneční písně ovšem neexistují pouze jako doprovod k tanci, vyskytují se také jako vokální projevy, v táhlém přednesu. [3]

Specifickým písňovým druhem jsou na uherskohradištském Dolňácku písně zpívané ve volném prostoru, v přírodě.

Mezi nimi zaujímaly zejména v minulosti důležité místo pastevecké písně dětí, nazývané obvykle halekačky. Měly své typické slovesné i hudební znaky. Byly vystavěny z táhle přednášených úseků, tvořených zvoláním či oslovením, které se střídaly s recitativními pasážemi. Často se v nich uplatňoval dialog, který sloužil k dorozumívání mezi dvěma zpěvačkami. Zvláštnímu tvaru odpovídal i způsob přednesu, využívající možnost nesení tónu na dálku a efektnost ozvěny. Poměrně úzce byla vymezena tematika, přinášející motivy z přírody nebo svázané s konkrétní pracovní činností i celkovým zpěvním rámcem – s pastvou dobytka a pobytem ve volné přírodě, s hrami a zábavami dětí. [3]

Do skupiny písní z přírody se řadí i některé zpěvní projevy dospělých, kupříkladu písně kosecké, které se zpívaly, jak název napovídá, při kosení trávy.

Pouze malé procento písní se zpívalo při jediné zpěvní příležitosti. Týkalo se to především písní k výročním obyčejům a obřadům, částečně i ke zvykům spojeným s rodinným životem.

Provázanost písně a situace šla někdy tak daleko, že zpěváci odmítali v jiné době, při jiné příležitosti, určité písně zpívat, například vánoční písně mimo vánoční svátky. Tato vazba je dosud patrná u jarních koled provázejících vynášení smrti či velikonoční obchůzku. Podobně je tomu u masopustu, kdy znějí písně zpívané při obchůzce maškar, při pochovávání basy v masopustní úterý. Toto je však situace slavnostního nebo výjimečného rázu, přesně vymezené kalendářními, popř. jinými zvyklostmi a stejně tak jsou předem určeny písně, které se k nim zpívají. Podobná vazba se projevovala také u písní všedního, každodenního života, jako byly ukolébavky, písně k hrám nebo v písních spojených s pracovní příležitostí. [3]

Velká část písňového fondu však byla polyfunkční. Písně se nezpívaly jen při jedné předem určené příležitosti, ale uplatňovaly se vícekrát, v různých situacích.

Zmínění vazby či jejich absence se projevovaly tehdy, když byly písně tradovány v primárních, autentických interpretačních podmínkách a funkčních vazbách. [3]

V současné době se tato provázanost značně uvolnila, především proto, že písně postupně ztrácely své prvotní funkce a nabývaly nové, zejména relaxační a zábavnou.

5 Taneční folklor

5.1 Historie tanečního folkloru

Tanec je prastarým kulturním projevem lidstva. Je uměním složeným z různorodých prvků, probíhá v čase a v prostoru, podílejí se na něm pohyby celého těla vázané na rytmický doprovod a ovlivněné životní zkušeností i potřebami tanečníků, jejich fyzickými možnostmi i duševními schopnostmi a v neposlední řadě také oděvem a obuví a celkovým tanečním prostředím. Tanec má v každé společnosti svůj nezastupitelný význam, společně se zpěvem představuje univerzální umění, na němž se podle určitého řádu podílejí všichni členové společnosti. Naplňuje rozličné funkce, uspokojuje a reguluje emotivnost člověka.

Snad pro tuto mnoho vrstevnost a časovou i prostorovou proměnlivost a pomíjivost tance, se taneční folkloristika jako samostatný obor začala vyvíjet poměrně pozdě. [3]

První stručné zmínky o tancích, případně jejich charakteristiky se nacházejí v písňových sbírkách z první poloviny 19. století a v početné, převážně vlastivědné a topografické literatuře od konce 18. století. Teprve konec 19. století s sebou přináší cílenější zájem o lidový tanec, podnícený přípravami na Národopisnou výstavu československou v roce 1895. Projevuje se to ve sběratelské činnosti Františka Bartoše a zvláště Leoše Janáčka, který spolu s Martinem Zemanem, Lucií Bakešovou a Xaverou Běhálkou začal sbírat a popisovat lidové tance na Moravě i po stránce pohybové. Další odborná vlna zájmu o lidový tanec se vzedmula po osvobození v roce 1945, kdy se v atmosféře všeobecného nadšení začalo formovat poválečné folklorní hnutí, a vznikaly, nebo obnovovaly svou činnost regionálně zaměřené skupiny a byly zakládány soubory lidových písní a tanců. [3]

Nutnost přesného vystižení tanečního pohybu v souladu s každou dobou taneční melodie vyvolala potřebu závazného a jednoznačného tanečního písma. Vznikly dvě metody: slovní popis a grafický záznam. Slovní popis v našem prostředí vychází z Tyršova tělocvičného názvosloví a v souhrnné podobě tuto metodu publikoval Cyril Zálešák v roce 1956. Grafická notace zaznamenává veškerý pohyb

pomocí grafických symbolů přímo pod jednotlivé noty. Těmto záznamům se říká kinetogramy. [3]

Otcem kinetografie byl ve dvacátých letech 20. století Rudolf Laban, který ovšem navázal na předchozí snahy a potřeby baletních mistrů. Jeho způsob zachycení tanečního pohybu se označuje jako Kavanova notace, zdokonalená verze pak jako Knuts-Labanova notace podle jednoho z jeho následovníků. [3]

5.2 Typologie lidového tance

Tanec lze třídit podle různých kategorií:

- 1) Podle počtu tanečníků na sólové, skupinové, trojicové a párové
- 2) Podle pohlaví na mužské a ženské
- 3) Podle prostorového uspořádání na tance řetězové, kruhové, řadové, v kolonkách apod.
- 4) Podle rytmicko-metrické osnovy na dvoudobé, třídobé, tance s proměnlivým rytmem [3]
- 5) Podle vazby na hudební doprovod na tance s volnou, polopevnou a pevnou vnitřní vazbou [3]

Nejelementárnější dělení je na tance západního hudebního typu a východního hudebního typu. Východní typ představuje starší vrstvu tanců s archaickými tóninami a bohatým rytmickým členěním melodie. Charakteristický je neomezený počet písní, které se k tancům předzpěvují. Oproti tomu západní hudební typ se rozvíjel v souvislosti se západoevropskou a středoevropskou barokní kulturou a obvykle se k jednomu tanci váže jedna píseň. [3]

Pro uherskohradištské Dolňácko je typický východní typ tance.

Obecně se ujala a doposud se nejčastěji používá klasifikace podle rodů. Taneční rod se definuje na základě stejného hudebního a choreografického principu, obvykle historicky determinovaného. Typem (druhem) se rozumí tanec v rámci rodu, který má příbuzný melodický, pohybový a motivický charakter. [3]

Chorovody a kola patří k nejarchaičtějším tanečním rodům. Vyznačují se původně obřadním nebo magickým významem, kolektivním provedením za vokálního doprovodu a pestrou škálou tanečního půdorysu od přímky nebo kruhu po různé prostorové křivky, spirály, průplety, procházení brankami, prolínání řad a zástupů apod. Vlastní chorovody se váží k obřadním příležitostem. Masopustní konopice, vynášení Moreny, jarní obchůzky s májíčkem, svatební chorovod. [3]

Druhem chorovodů jsou rovněž taneční hry v kruhu nebo řadě s jednoduchým dějem typu „Eliška“ a někdy i s dialogem, jako například hra „Jede paní z Perzy.“ Kola jsou taneční chorovody tančené ženami a muži samostatně v kruhu, při větším počtu tanečníků v soustředěných kruzích nebo v několika kruzích vedle sebe. [3]

Své místo měla kola o přestávkách mezi tanečními sóly, kdy se předváděla jen za doprovodu zpěvu. Obřadní ráz nabývala kola o hodech.

Točivé tance, ve starší literatuře někdy označované i jako vířivé, jsou párovými tanci, jež charakterizuje jejich základní taneční figura: víření dvojice kolem společné osy. Základní kompozice tanců je třídílná a sestává z předzpěvu taneční písně, společného víření dvojice a individuálního projevu tanečníka a tanečnice, přičemž pořadí dvou posledních kompozičních složek lze zaměňovat. V současnosti však u některých točivých tanců individuální projev schází, takže tanec má kompozici dvoudílnou, sestávající z předzpěvu a společného víření. [3]

Taneční skladba a projev je odrazem improvizčních schopností tanečníků. Točivé tance se tančí na velké množství písní, což vede k volné vazbě mezi hudbou a pohybem. Písně mají často větší počet slok, jejichž text bývá nezřídka improvizovaný a aktualizovaný.

Nápěv i text mohou být shodné v různých regionech, případně se jen místně lišit drobnými odchylkami, ale způsob přednesu je regionálně vyhraněný a nezaměnitelný. Písně jsou převážně ve 2/4 taktu. [3]

Mužské skoky jsou, jak rodové zařazení napovídá, mužské tance skočného charakteru. Uplatňuje se při nich individuální invence, obratnost a mrštnost, která se váže s elegancí pohybu a malebnou rozevlátostí slavnostního kroje. [3]

Většinou v nich jde o individuální projev, třebaže jsou nezřídka tančeny hromadně nebo skupinově. Výjimkou představuje obřadní tanec „pod šable“, tančený ve vázaném kruhu a s předem stanoveným pořadím figur.

Mezi mužské skoky patří **verbuňk**, viz obr. č. 3. Může být tančen sólově, ve dvojicích nebo skupinově a to buď volně, nebo ve vázané formě v kruhu. Znakem doprovodné melodie k tanci je tečkovaný rytmus, 4/4 tak pro část pomalou a 2/4 takt pro rychlou část. [3]

Verbuňk patří k tancům, jimž je věnována stálá pozornost tanečníků, diváků i badatelů. Je o něj přímo institucionálně pečováno organizováním verbířských soutěží, které vrcholí na folklorním festivalu ve Strážnici, kde patří k divácky nejděčnějšímu pořadu.

Jako samostatný tanec jej lze zařadit mezi mladší vrstvu lidových tanců. Svou vyhraněnou regionální podobu dokonce získává až ve 20. století. Historické kořeny tance jsou však mnohem starší a vycházejí z dobového úzu získání vojáků pro armádu verbováním, lidově nazývaným veršovačkami, již od konce 16. století. Název slova tedy pochází z německého slova werben = bránit nebo najímat na vojnu. Za dobu vzniku tance lze pokládat první polovinu 18. století. [3]

Verbuňk je tancem novouherského typu, i když pohybový projev i hudba mají lidový původ z časů před verbováním na vojnu. Nezanedbatelným zdrojem verbuňkových tanců je mužské cifrování, tvořící jednak součást domácích točivých tanců a některých mužských tanců, jednak se objevuje jako doprovodný prvek průvodů. Tento mužský tanec si v druhé polovině 20. století osvojily také ženy a děvčata. [3]

Obr. č. 3. Tanečník verbuňku

Dalším typem jsou **hošije**. Základním motivem tohoto tance je vyskakování, případně doplněné o potlesk na pokrčenou nohu. Původ ani význam tohoto tance není přes různé výklady jasný.

Samostatným typem je mužský **mečový tanec**, viz obr. č. 4., 2/4 rytmu, řetězové formy a poskočného kroku. [3] Tančí se dodnes při obřadní fašankové obchůzce. Původ mečových tanců je starý.

Obr. č. 4. Mečový tanec (Pod šable)

Figurální tance, v novější terminologii označované jako tance s pevnou vnitřní vazbou, se vyznačují těsným sepětím s melodií. Jednotlivé taneční figury a motivy se váží na určité takty, takže melodie určuje počet a pevný sled tanečních prvků. Jedné melodii většinou odpovídá jeden tanec. [3]

Figurální tance se vyvíjely zhruba od konce 16. století do počátku 19. století, což jistě svědčí o jejich pohybové i typové rozmanitosti a velkém počtu. Nejstarší figurální tance tvořily patrně přechodnou formu mezi místními tanci točivými. Mezi figurální tance řadíme například obecně rozšířenou „párovou mazurku“, „Lotyšku“, „hulána“, „kalamajku“ aj., ale také ve trojici tančený „troják“ nebo „požehnaný“. Mladší vývojové formy jsou obvykle zakončeny rychlou kolovou dohrávkou, která mývá různý krajový název, například zasmažka. Samostatný druh představují tance se střídavým taktem 3/4 a 2/4, známé pod zobecňujícím názvem „mateníky“. [3]

Kolové tance se vyznačují rychlým vířivým pohybem tanečního páru volně po prostoru v polozavřeném držení a opakováním obvykle jediného tanečního motivu. Charakteristické je pro tento rod dvojí víření, jednak kolem vlastní osy, jednak kroužení po prostoru, které dodávají tanci živost a švih, a objetí tanečního páru naplňuje tanec smyslným nádechem. [3]

Tento taneční rod se vyskytoval v lidovém prostředí před počátkem 19. století v podobě například obkročáku. Zásadní průlom ve skladbě lidových tanců nastal rozšířením valčíku, kvapíku a polky, které do lidového repertoáru pronikaly z měšťanského prostředí po polovině 19. století. [3] Kolové tance vyžadují živý taneční projev s rychlými otáčkami a s jejich častými změnami směru.

Zfiguralizované tance představují nejmladší taneční vrstvu v lidovém prostředí a patří k nejpočetnějším. Jejich základem jsou tance kolové, zvláště polka, které jsou v určitých taktech doplněny jistými tanečními figurami. V odborné literatuře se tento jev nazývá zpětným figurováním kolových tanců a v taneční praxi se váže k jediné písni, která zaujala textem, nápaditým aranžmá, výparným rytmem apod. Tance byly oblíbeny od druhé poloviny 19. století. Patří sem tance napodobující řemeslníky: „kovářská“, „řeznická“, „tkalcovská“ aj. nebo tance zesměšňující, například „židovka“. [3]

Figurální i figurované tance ve venkovském prostředí počátkem našeho století postupně zanikaly.

Taneční hry jsou kolektivní zábavou. Mnohé jsou založeny na dobrém postřehu při opakování pohybu, na mrštnosti a často také na schopnosti střídat rytmy. Mívají soutěživý charakter a někdy jsou pro ně nezbytné rekvizity. Například „vařečková“, „vařajkový“, „šindelový“, zvaný též „zaječí“ je soutěživá hra chlapců ve 2/4 taktu s přeskakování z nohy na nohu za současného podvlékání vařečky nebo šindele z jedné ruky do druhé pod kolenem zdvižené pokrčené nohy. „Slámečkový“, je dívčí obdobou předchozího tance, kdy dívky ve stupňujícím se tempu přeskakují zkřížená stébla slámy. Oblíbená byla „žabskáů neboli „žabský verbuňk“, při němž dva muži ve vzporu ležmo proti sobě poskakují, narážejí do sebe, přelézají se a dělají kopulační pohyby. Tanec mohli předvádět i muž a žena například na svatbě, kde nabýval obřadní význam a měl novomanželům zajistit plodnost. „Ovčák“, též

„palicová“, je taneční hra s lichým tanečníkem, který tančí uprostřed kruhu s palicí nebo koštětem v ruce. Když koště upustí, poskočí tanečnice o jednoho tanečníka vpřed a on se přitom snaží některou uchytit. Známým a dodnes oblíbeným typem tanečních her je „šátečková“, „holúbek“ apod. Patří do řady tzv. pusseltanců, které měly své místo při zasnubách a na svatbách v městské i šlechtické společnosti. Muži a ženy ve vázaném kruhu zpívají doprovodnou píseň a tanečník uprostřed si z nich vybírá osobu opačného pohlaví, rozprostře před ní šátek, oba si na něj kleknou a políbí se. [3]

5.3 Funkce tance a taneční příležitosti

Tance splňovaly různé funkce: obřadní, společenskou, zábavní, soutěživou a podstatnou funkcí bylo seznamovat mladé lidi. Dnes však, kromě poslední jmenované, převládá funkce reprezentativní a zábavní, neboť i v oblastech, kde je lidový tanec součástí živého tanečního repertoáru, jej tančí jen část populace, která tím většinou demonstruje regionální a lokální příslušnost. Ostatní skupiny vesnického obyvatelstva preferují klasické kolové tance nebo současné taneční trendy.

Živým prostředím pro tanec jsou taneční příležitosti, tradiční i novodobé.

Tradiční příležitosti spojené s tance můžeme rozdělit na tři základní skupiny:

- taneční zábavy každoročně se opakující v termínech všem předem dobře známým. [3] Váží se k významným svátkům církevního roku nebo jsou spojeny s dokončením zemědělských prací. Do výročního cyklu můžeme řadit i muziku, kterou po odvodu mívali odvedení chlapci.
- taneční zábavy rodinného, soukromého rázu, které jsou jen pro zvané hosty. [3] Patří sem především svatba. Není vyloučeno, že se dříve tancovalo i na pohřebních hostinách zejména svobodných mladých lidí.
- oslava dokončení společných prací, jako draní peří, vaření trnek a podobně. [3] Také tyto příležitosti bývaly doplněny tancem. V době roboty měla hudba

a tanec přímo na poli přispívat k vyššímu pracovnímu úsilí.

K zábavám výročního cyklu patří **Štěpánská** (26.12.). V některých oblastech si chasa v tento den volila stárky, kteří ji pak zastupovali a reprezentovali po celý rok. Někde držela děvčata koláčovou slavnost na Nový rok. Tradice plesů, bálů trvá zhruba od vzniku samostatné republiky. Období od Nového roku do konce masopustu bylo příležitostí pro jednotlivé politické i zájmové organizace k pořádání plesů a mezi nimi i krojového plesu, který se od ostatních tradičních tanečních zábav liší především v tom, že tanečníci na něj přicházejí v párech a jeho součástí je losování tomboly. [3] Osvěžením tanečního repertoáru dodnes bývá beseda.

Fašank, masopust nebo ostatky jsou poslední taneční zábavou zimního období, která bývá pravidelně šest neděl před Velikonocemi. Úterní muzika končila již o půlnoci pochováváním basy. Kromě běžného tanečního repertoáru se tančily obřadní tance.

Taneční zábava bývala o Velikonocích a na Svatodušní svátky, které se světi sedm neděl po Velikonocích.

Obr.č. 5. Rodiče předávají zvyklosti na své potomky již od raného dětství

Zvláštní skupinu představují taneční zábavy spojené se sklizní, při nichž se věnec ze sklizené plodiny předával hospodáři. Obecně lze mluvit o **dožínkách, vinobraní**.

Hody patří k nejvýznamnějším vesnickým slavnostem a trvají několik dní. Začínají obvykle v neděli následující po svátku patrona, kterému je zasvěcen místní kostel nebo kaplička, někdy se však slaví na výročí vysvěcení kostela.

Poslední taneční zábavou v lidovém kalendáři je **Kateřinská** (25.11.). Po ní následuje období adventu, v němž byly taneční zábavy církví zakázány. Z tohoto důvodu trvala Kateřinská zábava jen do půlnoci. Vykazuje hodně společných znaků s taneční zábavou na **sv. Cecilii** (22.11.), patronku hudebníků, jak ji popsal Čeněk Závrt. [3] Protože šlo o rozloučení s veselostí před adventem, byla to zábava bujná a skočná. Organizovaly je ženy a dívky.

Novou kategorií tanečních zábav představují **besedy u cimbálu**, viz obr. č. 6., pořádané cimbálovými muzikami a folklorními soubory ve městech i na vesnici. Při nich se opět uplatní lidový tanec, ponejvíc však v provedení členů těchto souborů.

Obr. č. 6. Beseda u cimbálu s folklórním souborem a cimbálovou muzikou Cifra

6 Folklorní soubory a cimbálové muziky uherskohradištského Dolňácka

6.1 Folklorní soubory

Lidový tanec je bezesporu podstatnou částí lidové kultury. Mnoho obyčejů a obřadů, které byly převážně zábavného charakteru, bylo doprovázeno lidovými písněmi a tanci. Taneční zábavy se konaly například u příležitosti oslav týkajících se hospodářského roku nebo masopustu. Vlivem slábnutí těchto forem lidového projevu začaly vznikat folklorní soubory lidových písní a tanců, které si vzaly za cíl zachovat nebo obnovit tyto formy lidového projevu a oboznámit širší veřejnost s folklorní tradicí.

BOTÍK: taneční soubor Botík, viz obr. č. 7., (dříve Březolupský Botík) vznikl v roce 1993, od té doby se v souboru vystřídalo mnoho členů. Takže se není čemu divit, že v současnosti se věnuje tanci v souboru kolem 90 tanečníků a tanečnic. Tanečníci jsou rozčleněni do 4 skupin podle věku, od dětí z mateřské školky až po „dospěláky“. Soubor má základnu v Březolupích, ale jsou mezi i tanečníci téměř ze všech okolních obcí. [4]

Kontakt: Taneční soubor BOTÍK, 687 13 Březolupy

Tel.: 723 059 702

Paja-7@seznam.cz

<http://www.botik.brezolupy.cz/>

Obr. č. 7. Taneční soubor Botík

CIFRA: složka folklorního souboru Cifra vznikla v srpnu roku 2000 na podnět vedoucího souboru Petra Holoubka. Jedná se tedy o uskupení, které má i přes své mládí za sebou řadu vystoupení. Zpočátku měl soubor sedm tanečních párů, které tvořili především tanečníci, kteří prošli dětským tanečním souborem Hradišťánek. Později se soubor rozšířil na šestnáct tanečních párů. V počátcích si tvořil soubor choreografie samostatně, avšak po pěti měsících se tohoto nesnadného úkolu ujala zkušená tanečnice a choreografka Lenka Kraváčková, která tak přijala roli hlavní choreografky a vedoucí taneční složky. [5]

Kontakt: Folklorní soubor Cifra, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 773 693 101

fscifra@seznam.cz

<http://www.fscifra.cz/>

DĚCKA Z BUCHLOVIC o. s.: tento dětský folklorní soubor vznikl v roce 1976 při místní základní škole. V roce 2007 se stal občanským sdružením, jehož cílem je podporovat vztah dětí k lidové tvorbě, k tradicím, zvykům a místní historii. Dětskými říkankami, hrami, písněmi a tancem rozvíjí rytmické, pěvecké a taneční dovednosti. Soubor zpracovává tematiku především z Uherskohradištské a Uherskobrodské oblasti Dolňácka. V současné době sdružuje děti mladšího i staršího školního věku, které jsou rozděleny do dvou skupinek. Děcka I. 5.- 8. třída (vedoucí Jarek Črla) a Děcka II. 1.- 4. třída (vedoucí Lenka Rašticová). Již třetím rokem soubor doprovází Muzička Folklorního studia Buchlovice. [6]

Kontakt: Děcka z Buchlovic o.s., Buchlovice 687 08

Tel.: 737 285 333

deckazbuchlovic@seznam.cz

<http://www.deckazbuchlovic.ic.cz/>

DĚCKA Z KUNOVIC: Dětský folklorní soubor Děcka z Kunovic, viz obr. č. 8., má dlouholetou tradici. První skupinka dětí, která v Kunovicích pracovala pod tímto názvem, se začala scházet v polovině 60. let 20. století. Současný soubor je už sedmou generací, má více jak 40 dětí ve věku 7 – 13 let. V tomto obsazení pracuje čtvrtým rokem a zřizovatelem je město Kunovice. Náplní práce je zvládání rytmických cvičení, zpívání, hry a taneční improvizace. Zpracovávaný materiál je převážně z oblasti Dolňácka a moravsko-slovenského pomezí. Jsou postupně seznamovány s

písněmi a tanci Kunovic, z okolních obcí – Hluku, městské části Uherského Hradiště Mařatic, dalších lokalit v Pomoraví, ale i z podhorského a horského subregionu – ze Strání, Korytné, Starého Hrozenkova apod. [7]

Kontakt: Folklorní soubor děcka z Kunovic, 686 04 Kunovice

Tel.: 606 938 939

romana.habartova@seznam.cz

<http://www.mesto-kunovice.cz/a/decka-z-kunovic>

Obr. č. 8. Dětský folklorní soubor Děcka z Kunovic

DOLINA: Folklorní soubor Dolina ze Starého Města, viz obr. č. 9., byl založen v úterý po hodech v říjnu roku 1956, kdy hodová chasa chtěla pokračovat v systematickém nácviku tanců. U zrodu souboru byl hlavní postavou Jan Vojtík, který poté soubor vedl 25 let. V roce 1958 se k této staroměstské chase přidala cimbálová muzika vedená Janem Slováčkem. V toku desetiletí měl soubor mimořádně aktivní činnost. Udržuje lidové zvyky v obci, absolvoval stovky vystoupení na různých jevištích po celé ČR, čtyřicetkrát vyjel do zahraničí. [8]

Kontakt: Folklorní soubor Dolina, 68605 Uherské Hradiště

Tel.: 737 861 116

ales.rada@fsdolina.cz

<http://fsdolina.cz>

Obr. č. 9. Tanečníci a tanečnice folklorního souboru Dolina

DOLINEČKA: dětský folklorní soubor ze Starého Města v současné době vychovává přibližně 85 dětí, které jsou rozděleny do tří skupinek. Nově vzniklá Dolinečka I – 40 dětí ve věku 4 – 6 let, pracuje pod vedením Kateřiny Bazalové a Jarmily Vránové. Dolinečku II vede Alena Chlupová, skupinku navštěvuje 15 dětí ve věku 7 -11 let. V Dolinečce III působí 35 dětí pod vedením Martina Baláže a Jarmily Tomeškové. Při práci s dětmi vycházejí vedoucí souboru především z odkazu místních tradic. Vedou děti nejen ke hrám, písním a tanečkům, ale utvářejí v nich také lásku k tradicím, lidovým krojům a pomáhají jim nalézt krásy a taje lidové kultury. [9]

Kontakt: Dětský folklorní soubor Dolinečka, 686 03 Staré Město

kbazalova@seznam.cz

FOLKLORNÍ STUDIO BUCHLOVICE: vzniklo v roce 1991 s cílem obohacovat život v kraji pod hradem Buchlovem prostřednictvím darů lidového umění Moravského Slovácka. Příznivce folkloru dokáže Folklorní studio Buchlovice oslovit nejen tancem, hudbou a zpěvem, ale i komponovanými pořady, folklorními tanečními nebo besedami u cimbálu. Kolektiv Folklorního studia je specifický tím, že se zde prolínají věkové kategorie mladších i starších dětí a jejich rodičů, což umožňuje velkou variabilitu ve vystoupeních. V současné době ve Folklorním studiu pracuje taneční skupina dětí (12-13 let), mladších tanečníků (14-18let), taneční skupina dospělých a mužský a ženský sbor. Folklorní studio Buchlovice začalo v posledních letech spolupracovat i s nově vzniklou buchlovickou cimbálovou muzikou Rubáš s

primášem Vítězslavem Preclíkem, pod vedením zkušeného muzikanta Iva Peterky.
[10]

Kontakt: Folklorní studio Buchlovic, 687 08 Buchlovice

Tel.: 721 337 833

info@fsbuchlovic.cz

<http://fsbuchlovic.cz/>

HANDRLÁČEK: soubor je nejstarším folklorním kolektivem v Kunovicích. Od roku 1997 tančí a zpívá 35 chlapců a dívek ve věku 10 – 15 let. Zpracovává oblast hradišského Dolňácka, Kopanic a Strání. Pravidelně se zúčastňuje pěveckých soutěží. Mezi největší úspěchy patří účast sólistek na celostátní přehlídce ve Velkých Losinách. V tanečních soutěžích si nejvíce váží ocenění na celostátní přehlídce dětských folklorních souborů v Jihlavě v roce 2001. Soubor vystupuje nejen doma, ale i v zahraničí. Kolektiv dětí má v repertoáru nejen párové tance z blízkého okolí, ale i taneční pásma v jevištní. [11]

Kontakt: Dětský folklorní soubor Handrláček, 686 04 Kunovice

Tel.: 572 548 217

haskova.zdenka@centrum.cz

HANDRLÁK: vznikl v roce 2001 z dětského folklorního souboru písní a tanců Handrláček, jehož počátky sahají do roku 1986, kdy ho založila Ludmila Habartová. Folklorní soubor písní a tanců Handrlák zpracovává oblast moravského Dolňácka, Kopanic a Kyjovska. Ve své tvorbě se snaží nalézat a oživovat téměř zapomenuté písně, tance, zvyky a obyčeje svého regionu. Usiluje o osobité ztvárnění slováckého folkloru, které by se svým výrazem nevzdávalo původního záměru lidových tvůrců. Od roku 2004 se folklorní soubor písní a tanců Handrlák osamostatnil a stal se občanským sdružením Handrlák. Viz obr. č. 10. [12]

Kontakt: Folklorní soubor písní a tanců Občanské sdružení HANDRLÁK,

686 04 Kunovice

Tel.: 731 413 154

jirilucny@seznam.cz

<http://handrlak.coolnet.cz/>

Obr. č. 10. Folklorní soubor Handrlák

HRADIŠŤÁNEK: dětský folklorní soubor Hradišťánek byl založen v roce 1955 v Uherském Hradišti. Dlouholetá a trpělivá práce všech vedoucích v souboru Hradišťánek přivedla do světa říkadel, písní, her, tanců a lidových zvyků děti mnoha generací a dala jim maximální prostor pro jejich přirozenou hravost ve světě radosti a fantazie. Z tohoto kréda také vzniká repertoár souboru Hradišťánek, který je přizpůsobován jednotlivým věkovým skupinám od 5 do 17 let, které spojuje radost z pohybu a kamarádství. Během více než padesáti let své činnosti se stal Hradišťánek neodmyslitelnou součástí kulturního života nejen v Uherském Hradišti, ale i programů regionálních a mezinárodních festivalů. Českou republiku a lidové umění Moravského Slovácka reprezentovali mladí tanečníci a muzikanti téměř na všech kontinentech. [13]

Kontakt: Dětský folklorní soubor Hradišťánek, 686 60 Uherské Hradiště

Tel.: 731 484 410

s.tomankova@email.cz

<http://www.hradistanek.cz/>

HÁJEČEK: „slovácký krúžek“ Háječek založila tehdy v roce 1985 hodová chasa, které bylo líto, že by se po hodech měla rozejít. Mladí lidé se rozhodli pokračovat v nácviu lidových písní a tanců svého regionu a udržovat tak místní tradice. Elán jim vydržel až doposud. V současné době soubor vede Petr Radoch a to již od roku 1987. Jeho repertoár tvoří zejména sedlcké tance a písně z Dolňácka, ale velmi rád

tančí tance z Kopanic, Uherskobrodská, Zálesí a také z Myjavy. V současnosti má krúžek 20 členů. [14]

Kontakt: Slovácký krúžek Háječek, 687 23 Ostrožská Lhota

Tel.: 732604380

petr.radoch@atlas.cz

<http://www.hajecek.webzdarma.cz>

KALINA: soubor Kalina patří mezi nejmladší soubory z uherskohradištského Dolňácka. Vznikl na jaře roku 2002, kdy skupina tanečníků našla společnou notu s cimbálovou muzikou Stanislava Gabriela ml. Nový soubor se uchýlil pod ochranná křídla obecního úřadu v Babicích u Uherského Hradiště, kde pravidelně zkouší, pořádá svá tématická vystoupení a prezentuje se společně i s jinými soubory z ČR. Členové souboru se věnují lidovým písním, tancům a obyčejům našich předků v jevištních úpravách. Nezapomínají ani na uchovávání obyčejů v jejich původní podobě. Pod vedením Kateřiny Poláškové nacvičují tance z uherskohradištského Dolňácka a moravsko-slovenského pomezí. [15]

Kontakt: Folklorní soubor Kalina, 687 03 Babice

Tel.: 777 830 451

polaka@email.cz

<http://soubor-kalina.ic.cz/>

KALINKA: název Kalinka vznikl zdobnělinou od souboru Kalina, který působí v Babicích už spoustu let. Tento dětský soubor byl založen pro velký zájem rodičů i samotných dětí v srpnu 2003. A do dnešního dne Kalinku navštěvuje mnoho dětí. Vedoucími souboru jsou: Barbora Havlíková, Martina Palánková, Eva Obdržálková. [16]

Kontakt: Dětský folklorní soubor Kalinka, 687 03 Babice

Tel.: 737 026 139

<http://www.kalinkababice.estranky.cz/>

OLD STARS HRADIŠŤAN: „Old Stars“ – tak se vždy říkalo generacím tanečníků, muzikantů a zpěváků, kteří prošli Hradišťanem, viz obr. č. 11., zanechali aktivní činnosti nebo působili v jiných kolektivech a vraceli se na besedy u cimbálu i na festivalová pódia. V roce 1998 se rozhodla generace, která působila v Hradišťanu v osmdesátých letech, že ustaví regulérní folklorní soubor lidových písní a tanců. Soubor, jehož základnu tvoří osm tanečních párů, interpretuje tance, písně a zvyky jihovýchodní Moravy, především z moravského Dolňácka, luhačovického Zálesí, moravských Kopanic, západního Slovenska, Horňácka a Kyjovska. Vystupuje v krojích, které byly rekonstruovány podle originálních předloh. Folklorní kolektiv navazuje na tvůrčí odkaz Jaroslava V. Staňka, Jany Poláškové a dalších vedoucích Hradišťanu.

Oživuje jejich choreografie, ale vytváří i nová taneční čísla a propaguje tak tradice lidového umění moravského Slovácka. [17]

Kontakt: Folklorní soubor Old Stars Hradišťan, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 602 704 374

info@old-stars.eu

<http://www.old-stars.eu/>

Obr. č. 11. Folklorní soubor Old Stars Hradišťan

PENTLA: je folklorní soubor zabývající se tradičním tanečním a hudebním folklórem na Slovácku. Ve svém programu zpracovává tance a písně převážně z Dolňácka, moravsko-slovenského pomezí a z Osvětimanska. Pentla se zúčastňuje národopisných slavností, jako jsou např. Dolňácké slavnosti v Hluku, Vlčnovské slavnosti, Kopaničářské slavnosti ve Starém Hrozenkově. Tanečníci a muzikanti souboru reprezentovali naši vlast na zahraničních festivalech na Slovensku, v Belgii, v Holandsku, v Rusku, v Maďarsku, v Německu, ve Francii a v Itálii. Vedoucími souboru jsou Ludmila a Jiří Pílušovi a choreografem David Mikula. Se souborem spolupracuje cimbálová muzika Pentla pod vedením Aleše Kropáče. Viz obr. č. 12. [18]

Kontakt: Folklorní soubor Pentla, 68709 Boršice

Tel.: 572 542 365

info@pentla.com

<http://pentla.com/index.php>

Obr. č. 12. Vystoupení folklorního souboru Pentla ke 20. výročí založení

PENTLIČKA: dětský folklorní soubor Pentlička založili na podzim roku 1994 členové FS Pentla David Mikula, Markéta Rožková a Martina Martinková s myšlenkou připravit budoucí generaci do souboru Pentla. V prostorách místní školy začaly nácviky, na které chodily děti z Boršic a blízkého okolí. V průběhu dalších let se ve vedení dětí vystřídal několik členů souboru. V současné době soubor vedou Lenka a Pavlína Veverkovy. Pentličku navštěvuje asi 35 dětí z Boršic, Osvětiman, Buchlovic a Polešovic. Věk dětí se pohybuje od 4 do 15 let. Při nácvicích se děti učí říkadla,

hry, písničky a taneční variace z našeho regionu, které prezentují při různých akcích obce. [19]

Kontakt: Dětský folklorní soubor Pentlička, 68709 Boršice

Tel.: 572 542 365

info@pentla.com

<http://pentla.com/index.php>

SPOLEK SVATOPLUK Nedakonice: je tanečním, divadelním a uměleckým seskupením působícím na pomezí žánrů, které navazuje na činnosti Spolku divadelních ochotníků Svatopluk Nedakonice, které působilo v této obci ve 40. a 50. letech 20. století a jehož cílem je dát vzniknout tanečním, divadelním a jiným uměleckým projektům, které budou čerpat z folklorních tradic, zvyklostí a pěveckých a tanečních projevů, ale přitom budou reflektovat moderní trendy v uměleckém projevu. Spolek nabízí dětem, mládeži i lidem staršího věku alternativu k, v současné době, populárnímu způsobu zábavy. [20]

Kontakt: Spolek SVATOPLUK Nedakonice, 687 38 Nedakonice

Tel.: 739 618 305

nedakonice@seznam.cz

<http://nedakonice.sweb.cz/>

STODOLAN A STODOLÁNEK: folklorní soubor Stodolan, viz obr. č. 13., zahájil svou činnost v dubnu 2005. Název Stodolan je odvozen od pražské čtvrti Stodůlky, kde soubor vznikl a působil až do roku 2007 jako soubor pro mládež a dospělé. Od května 2007 se začala aktivně rozvíjet také dětská složka souboru, avšak mimo své domovské působiště. Tato dětská složka, nazývaná Stodolánek, převzala od roku 2008 veškerou činnost souboru, tudíž FS Stodolan již nepůsobí v Praze, ale v obci Modrá u Velehradu, převážně jako soubor dětský zpracovávající tradiční lidové písně, tance a zvykosloví především z oblasti Slovácka. [21]

Kontakt: [Folklorní](#) soubory Stodolan a Stodolenek, 687 06 Modrá

Tel.: 605 739 173

stodolan@seznam.cz

<http://www.stodolan.wz.cz>

Obr. č. 13. Folklorní soubor Stodolan

VČELARAN: národopisný soubor Včelaran, viz obr. č. 14., vznikl v roce 1960 ve Včelarech, dnešní části obce Bílovice na Uherskohradištsku. Od počátku se zabývá udržováním lidových zvyků, tradic a zpracováním folklorního materiálu okolí Bílovic a blízkého luhačovského Zálesí. Současný soubor tvoří cimbálová muzika a členové taneční složky. Soubor je pravidelně zván na folklorní festivaly pro svůj typický temperamentní a dynamický projev. Vedoucí soubor je Eliška Obálková. Národopisný soubor Včelaran již téměř 20 let sídlí v objektu „Dům č. 90“ v obci Topolná, využívá vnitřních i venkovních prostor k pravidelným nácvikům a pořádání různých akcí. [22]

Kontakt: Národopisný soubor Včelaran, 687 11 Topolná

Tel.: 603 286 640

vcelaran@topolna.cz

<http://vcelaran.topolna.cz/cz/index.php>

Obr. č. 14. Národopisný soubor Včelaran

6.2 Cimbálové muziky

Je přirozené, že kapely vznikají a zanikají, jejich členové se přelévají z jedné muziky do druhé, rozcházejí se (někdy i ve zlém) a zase se scházejí, podstatné však je, že cimbálových muzik na uherskohradištském Dolňácku prokazatelně přibývá.

BURČÁCI (Uherské Hradiště-Míkovice): v čele s primášem Františkem Ilíkem hraje v základní sestavě již od roku 1966. Zaměřuje se především na hudební folklor uherskohradištského a uherskobrodského Dolňácka a Kopanic. Pro hudební styl muziky je charakteristický spontánní přednes a improvizace, to vše obohacované určitou dávkou humoru. Uměleckou tvář kapely ovlivnil zejména cimbalista a autor hudebních úprav Jiří Chovanec a jeho žák Lubomír Valečka, který obohatil repertoár o výrazná cimbálová sóla. CM Burčáci patří k velmi populárním kapelám, vystupuje při nejrozličnějších slavnostech, ve vinných sklepech a restauračních zařízeních, na hodech, fašancích, na Jízdě králů ve Vlčnově apod. Od roku 1986 pravidelně doprovází účastníky verbířské soutěže na strážnickém festivalu. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Burčáci, 686 04 Kunovice

Tel.: 602 783 529

zstsmhsek@opr.ova.cd.cz

CIFRA (Uherské Hradiště): vznikla v roce 1999, kdy se mladí muzikanti rozloučili se základní uměleckou školou, odkud si odnesli mnoho zkušeností a také významných úspěchů. Po roce působení se k muzice v čele s primášem Petrem Číhalem připojila taneční složka. Cifra zpracovává folklorní materiál Slovácka a také východního Slovenska. V průběhu roku pořádá soubor různá vystoupení, mezi nejvýznamnější patří celovečerní premiérové pořady. CM Cifra reprezentovala také několikrát v zahraničí. Sólovou zpěvačkou muziky je Ivana Skálová. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Cifra, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 777 071 396

cifra@atlas.cz

<http://www.gedip.cz/cifra/>

CIMBÁLOVÁ MUZIKA JAROSLAVA ČECHA (Uherské Hradiště): Cimbálová muzika v čele s primášem Janem Rajmicem, známá v Uherském Hradišti i v širokém okolí jako Čechovci, působí od roku 1970 a za dobu své existence si získala mnoho příznivců. Repertoár kapely vychází především z hudebního folkloru Dolňácka, luhačovického Zálesí a Kopanic. Na koncertech, folklorních festivalech i na zvukových nosičích a v televizních pořadech s muzikou účinkují zpěváci Karel Rajmic, Ladislava Mikuláštková, Josef Pilát a Miroslav Blaha, jako hosté s Čechovci vystupovali také Vlasta Grycová, Dušan a Luboš Holých, Jarmila Šuláková aj. Muzika má za sebou celou řadu úspěšných zahraničních vystoupení, její hudební projev je vedle mnoha rozhlasových nahrávek zachycen na CD. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Jaroslava Čecha, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 602 722 778

maderic@kkuh.cz

<http://www.kkuh.cz/>

CIMBÁLOVÁ MUZIKA STANISLAVA GABRIELA (Babice): byla založena v roce 1992 mladými hudebníky z Uherskohradištska, kteří usilují o pěstování hudebních tradic slováckého Dolňácka, zejména odkazu slavných cimbálových muzik – Hradišťanu s primášem Jaroslavem Staňkem a strážnické Cimbálové muziky Slávka Volavého. Uměleckým vedoucím a primášem je Stanislav Gabriel, organizačním vedoucím Tomáš Gabriel. Kapela vychází z tradičního folklorního materiálu, ale snaží se i o svůj vlastní muzikantský přínos formou aranžérských úprav, či dokonce skládáním vlastních písní. Uherskohradištské Dolňácko reprezentuje nejen na domácích scénách, ale také v zahraničí. V současné době muzika působí v Babicích u Uherského Hradiště, kde úzce spolupracuje s folklorním souborem Kalina a dětským souborem Kalinka. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Stanislava Gabriela, 687 03 Babice

Tel.: 604 783 657

stana.gabriel@quick.cz

www.cmsg.cz

CIMBÁLOVÁ MUZIKA TOMÁŠE ZUBRA (Uherské Hradiště): pod tímto názvem vystupují od roku 2001 dlouholetí členové CM Lúčka z Kudlovic pod vedením Tomáše Zubra, bývalého primáše muziky folklorního souboru Stavbár ze Žiliny. Do svého repertoáru zařazují lidové písně ze Slovácka a Valašska, ale také ze Slovenska a z Čech. Cimbálová muzika vystupuje na tematických besedách u cimbálu, folklorních festivalech doma i v zahraničí, vánočních koncertech, soukromých akcích, koštách vína, slavnostních příležitostech aj. V současné době působí při Folklorním studiu Buchlovice společně s taneční složkou a mužským pěveckým sborem. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Tomáše Zubra, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 777 639 333

zubr@cmail.cz

CIMBÁLOVÁ MUZIKA VILÉMA ZAHRADNÍKA (Uherské Hradiště): vznikla v roce 1953. Původního primáše Viléma Zahradníka ze straňanské muzikantské rodiny později nahradil Josef Kučera, který je se svými bratry cimbalistou Ivanem a klarinetistou a zpěvákem Svatoplukem pokračovatelem tradic hornáckých muzikantských rodů Hrbáčů, Šáchů a Kučerů. Vedle Hornácka se kapela orientuje na oblast uherskohradištského Dolňácka a Kopanic, repertoár obohacuje také o folklor slovenský. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Viléma Zahradníka, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 602 720 482

pvt.kucera@nexta.cz

DOLINA (Staré Město): vznikla v roce 1956 spolu se Souborem lidových písní a tanců Dolina. Její současné muzikantské obsazení je složeno převážně ze členů dětské cimbálové muziky Základní umělecké školy v Uherském Hradišti vedené Pavlem Štulířem, kteří v Dolině koncem osmdesátých let 20. století nahradili její tehdejší členy. Primášem a vedoucím muziky je Pavel Mitáš, pěveckými sólisty jsou Barbora Vaculíková, Petr Chmelík, Aleš Janeček a hosté. Regionálně se kapela řadí do oblasti uherskohradištského Dolňácka, odkud čerpá převážnou část repertoáru. Vystoupení obohacuje také písněmi z moravsko-slovenského pomezí, Myjavy, Detvy,

východního Slovenska, popřípadě z Maďarska a Rumunska, nebrání se ani jiným hudebním žánrům. Muzika má za sebou řadu úspěšných domácích i zahraničních vystoupení samostatných, nebo jako součást souboru Dolina. Viz obr. č. 15. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Dolina, 686 02 Staré Město

Tel.: 777 587 922

pavelmitas@centrum.cz

www.dolina.wz.cz

Obr. č. 15. Cimbálová muzika Dolina

KAPKA (Polešovice): vznikla na přelomu let 1997 a 1998, kdy se několik tehdy ještě aktivních tanečníků folklorních souborů Hradišťan a Kunovjan rozhodlo založit ve své rodné obci cimbálovou muziku a realizovat svůj vztah k folkloru nejen v oblasti taneční, ale i hudební. Od svého vzniku se muzika zaměřila na podporu a obnovu lidových zvyků v Polešovicích. V dnešní době tak kromě tradičních hodů mají své místo v kalendáři i fašanková obchůzka s pochováváním basy, velikonoční obchůzka, zarážení hory a volba stárků. Ve spolupráci s místním chrámovým sborem pořádá CM Kapka v polešovickém kostele vánoční koncerty. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Kapka, 687 37 Polešovice

Tel.: 737 300 057

dr.vino@seznam.cz

KUNOVJAN (Kunovice): muzika stejnojmenného folklorního souboru vznikla postupným vývojem z muziky Slováckého krúžku v Kunovicích s primášem Miroslavem Horsákem, jehož kapela v šedesátých letech spolupracovala se souborem Děcka z Kunovic. Ten v sedmdesátých letech převzal název bývalého slováckého krúžku Kunovjan. Dnešní zvuk i výraz muziky je výsledkem dlouholeté práce kolektivu, ve kterém se vystřídala řada známých muzikantů i zpěváků. Muzika zpracovává převážně folklor Uherskohradištska, Uherskobrodsko, Kopanic, Zálesí, Strážnicka a Kyjovska, repertoár zpestřuje také melodiemi ze Slovenska, Maďarska a Rumunska. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Kunovjan, 686 01 Uherské Hradiště-Sady

Tel.: 604 971 048

vmach@uhnet.cz

www.kunovjan.zde.cz

KUNOVJANÉ (Kunovice): vznikla v roce 1990 po odtržení Kunovic od Uherského Hradiště. Repertoárem je pevně zakořeněna na uherskohradištském Dolňácku, neboť většina muzikantů hrávala dříve v cimbálové muzice Dolina ve Starém Městě a primáš Josef Polách vedl dlouhá léta muziku v Hluku. Kunovjané navázali na dlouholetou tradici cimbálových muzik v Kunovicích, od počátku se podílejí na udržování a rozvoji lidových tradic obce (fašank, košt vína či slivovice, hody s právem, jízda králů), účinkují při nejrůznějších kulturních i společenských akcích, reprezentují město Kunovice na mezinárodních veletrzích a výstavách, vystupují na folklorních festivalech. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Kunovjané, 686 04 Kunovice

Tel.: 572 548 099

www.mesto-kunovice.cz

LÚČKA (Kudlovice): vznikla v roce 1975 jako součást stejnojmenného folklorního souboru. Jejím zakladatelem a prvním primášem byl Stanislav Gabriel, po jeho odchodu na dráhu sólového zpěváka Hradišťanu se od roku 1978 ujímá vedení primáš Petr Křivák. Pěveckými sólisty Lúčky jsou Antonín Čevela a Jiří Litoš. Kromě celosouborové práce zaměřené na udržování lidových tradic a na jevištní zpracování folklorního materiálu uherskohradištského Dolňácka a moravsko-slovenského

pomezí se muzika prezentuje i na samostatných koncertech, besedách u cimbálu nebo hostuje na nejruznějších kulturních akcích doma i v zahraničí. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Lúčka, 687 03 Kudlovice

Tel.: 603 815 307

lunak@lunak.cz

MLADÍ BURČÁCI (Uherské Hradiště – Míkovice): vznikla v roce 1996 jako následovníci známé slovácké cimbálové muziky Burčáci a brzy si vytvořila v blízkém i vzdálenějším okolí početnou skupinu příznivců. Primášem muziky je Zdeněk Stašek. Jádro repertoáru kapely tvoří folklor uherskohradištského a uherskobrodského Dolňácka. Mladí Burčáci vystupují ve vinných sklepech, na besedách u cimbálu, hodových zábavách či na folklorních festivalech, komerční sféře se spíše vyhýbají. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Mladí Burčáci, 686 06 Uherské Hradiště

Tel.: 604 762 083

burcaci@seznam.cz

www.burcaci.com

VČELARAN (Topolná): je od roku 1960 součástí Národopisného souboru Včelaran. Působí jak při pódiových vystoupeních s taneční skupinou, tak i samostatně při nejruznějších příležitostech a akcích nejen ve Zlínském kraji. Ve vedení se postupně vystřídali Mojmír Vlkójan, František Brázdil, František Černý a Zuzana Zdráhalová-Lapčíková, od roku 2002 stojí v čele Jaroslav Hubáček. Včelaran zpracovává folklorní materiál z oblasti uherskohradištského Dolňácka (Bílovice) a luhačovického Zálesí. V obci Topolná pravidelně pořádá v polovině června folklorní setkání dolňáckých souborů a muzik v památkové usedlosti s přírodním amfiteátr. Muzika se prezentovala na mnoha tuzemských i zahraničních folklorních festivalech. Viz obr. č. 16. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Včelaran, 687 11 Topolná

Tel.: 608 731 297

jaroslav.hubacek@tiscali.cz

<http://vcelaran.topolna.cz>

Obr. č. 16. Muzikanti Včelaranu

VELEHRADSKÁ CIMBÁLOVÁ MUZIKA (Velehrad): byla založena již před padesáti lety. Do její historie významně zasáhl zejména primáš Luboš Abrahám a poté Jiří Potyka, který stanul na konci osmdesátých let v čele omlazené sestavy. Primášem současné muziky je Josef Mareček ml., sólovými zpěváky jsou Vladan Nejezchleba a Dalibor Říha. Kapela dlouhá léta doprovázela velehradský dětský soubor a dětský soubor Čutora z Tupes, v letech 2001–2003 spolupracovala s folklorním souborem Pentla. V současné době doprovází mužský pěvecký sbor z Nedakonic. Do svého repertoáru zařazuje lidové písně ze Slovákka a Valašska, ale také ze Slovenska a z Čech, vystupuje na tematických besedách u cimbálu, folklorních festivalech doma i v zahraničí, vánočních koncertech, soukromých akcích, koštách vína, na slavnostních příležitostech aj. Viz obr. č. 17. [23]

Kontakt: Velehradská cimbálová muzika, 68706 Velehrad

Tel.: 776 618 234

velehradmuzika@email.cz

www.velehradskacm.euweb.cz

Obr. č. 17. Velehradská cimbálová muzika

ŽĚNIČKY (Hluk): tato cimbálová muzika má ryze ženské složení, viz obr. č. 18.

Vznikla v září roce 2001 jako dosud jediná ženská cimbálová muzika na Slovensku. Primáškou je Kateřina Říhová, uměleckou vedoucí a autorkou většiny hudebních úprav je cimbalistka Marcela Trtková. S muzikou spolupracuje i sólová zpěvačka Anna Marie Rybníkářová. Ženičky vystupují samostatně nebo s ženským sborem Klebetnice z Hluku a v roce 2004 natočily společně CD s názvem „Už sa ně to stalo“. Repertoár muziky vychází především z lidových písní uherskohradištského a uherskobrodského Dolňácka, luhačovického Zálesí a moravských Kopanic. [23]

Kontakt: Cimbálová muzika Ženičky, 687 25 Hluk

Tel.: 606 746 363

kaca.rihova@seznam.cz

Obr. č. 18. Ryze ženské složení cimbálové muziky Ženičky z Hluku

6.2.1 Folklorní soubor a muzika Hradišťan 1950 – 2009

Jedním z prvních souborů, které vznikli na Moravě a zcela jistě prvním souborem lidových písní a tanců na Slovácku, je soubor Hradišťan, viz obr. č. 19.

Oficiálně byl založen v roce 1950 a již v jeho počátcích významným způsobem ovlivnili jeho uměleckou, interpretační i tvůrčí tvář tři osobnosti:

Jaroslav Staněk – výtvarník a muzikant

Jaroslav Čech – muzikant

Otakar Horký – muzikant

Všichni tři již dnes nežijí, ale zvuk jejich nástrojů je nezměnitelný a jejich hra zcela jistě nezapomenutelná.

Způsob práce nového souboru se opíral o poučný pohled, jak výtvarný (rekonstrukce krojů, scéna a rekvizity), tak pohled hudební (sběry lidových písní a tanců v terénu), tak i v pohledu tvůrčího uvádění folkloru na scénu.

V prvních letech se ani soubor Hradišťan neubráníl dobovému názoru na úlohu lidové tradice v tehdejší společnosti a část svého repertoáru zaměřil na novou tvorbu. Spolupracoval s Anežkou Gorlovou, lidovou básnířkou a spisovatelkou, vypravěčkou a vyšivačkou z Boršic u Blatnice. I tato etapa však nepostrádala tvůrčí přístup a některé nově vzniklé písně v průběhu let zlidověly. V té době (rok 1952) získal soubor státní cenu II. stupně.

V roce 1953 se Jaroslav Čech stal cimbalistou muziky a společně s Jaroslavem Staňkem po dobu příštích takřka dvaceti let budovali tvář souboru, jenž svým pojetím, zpracováním a uváděním folkloru na scénu patřil po všech stránkách ke špičce souborového dění v republice.

Hradišťan si svým uměním získal velmi brzy diváky nejenom na domácích festivalových a vesnických pódíích. První vavříny sbírá ve Francii v roce 1962. V Dijonu je to Zlatý náhrdelník burgundských vévodů, který vlastní jako první

souboru v republice (a nejméně 30 let se to žádnému jinému souboru u nás nepodařilo), dále v Nancy získává v mezinárodní soutěži Pohár zlaté mirabelky.

Repertoár čerpal soubor především z blízkého okolí z oblasti Dolňácka a moravsko-slovenského pomezí. Hitem souboru byl po dlouhé roky tanec boršické sedlcké a muzika měla píseň „Rež, rež, rež“ vždy za neoficiální znělku.

Vývoj souboru na počátku sedmdesátých let silně poznamenalo předčasné úmrtí Jaroslava Čecha a poté zákaz činnosti některým členům muziky (Jaroslav Čech a Jan Vančura), a dokonce zákaz veřejného vystupování celého kolektivu. Teprve v roce 1974 se díky úsilí Radky Baborákové-Staňkové a Jany Poláškové podařilo činnost souboru obnovit. V roce 1978 přichází další smutná událost. Úmrtím Jaroslava Staňka se uzavírá jedna velká tvůrčí etapa souboru.

Jaroslav Staněk a Jaroslav Čech svou úžasnou tvůrčí i pedagogickou erudicí hluboce oslovili celou řadu mladých muzikantů (dětská muzika) a tanečníků (soubor Hradišťánek).

Následující etapa, spojená především se jménem Jiřího Pavlici, začala také s další taneční generací, která po krátkém čase studia kmenového tanečního materiálu pod vedením Radky Baborákové a Jany Poláškové přechází k vlastní choreografické tvorbě. Pásmo „Co si vypravují zvony“ (1978) navázalo na tvůrčí odkaz Jaroslava Staňka a zahájilo tak úspěšné období souboru. Úspěchy se na sebe nedali dlouho čekat. Zlatá valaška v polském Zakopaném (1980), Cena diváka ve francouzské Ganat (1982), cena na národní přehlídce souborů v Třinci (1982), hlavní cena za programový blok „Byla vojna u Slavkova“ na celostátním festivalu v Košicích (1983), Zlatý talíř na festivalu v Kartágu (1985), atd.

V dramaturgii se postupně vyhranily dvě výrazné linie tvorby – jedna čerpající z původního regionálního odkazu lidové tradice, a druhá, vycházející z historie a tématicky zaměřená k vlastní hudební i taneční tvorbě. Začíná období spolupráce s hostujícími choreografy Alenou Skálovou z Prahy, Katkou Daučíkovou a Štefanem Špringšicem ze Slovenska i dalšími. Výrazně se začínají uplatňovat „domácí“ choreografky Yvona Krabičková a Ladka Košíková.

Nedílnou součástí souboru, od počátku až po současnost, jsou sóloví zpěváci. Věra Domincová, Vlasta Grycová, Bohuslava a Josef Andrlůvi, Josef Pilát, Karel Sháněl, Antonín Čevela a Stanislav Gabriel. Kmenovou zpěvačkou současné muziky je Alena Holubová.

Muzika Hradišťan s Jiřím Pavlicou urazila do dnešního dne dlouhou a úspěšnou cestu, o kterém by se dalo ještě dlouze psát.

Obsazení cimbálové muziky Hradišťan

Jiří Pavlica (*1953)

1. housle, zpěv

Alice Holubová (*1969)

zpěv

David Burda (*1970)

klarinet, flétny, zpěv

Milan Malina (*1964)

cimbál, zpěv

Michal Krystýnek

(*1979)

2. housle, zpěv

Roman Gill (*1980)

viola, zpěv

Dalibor Lesa (*1970)

kontrabas, zpěv

Obr. č. 19. Obsazení cimbálové muziky Hradišťan

7 Významné folklorní akce na uherskohradištském Dolňácku

Projevy lidové hudby a lidového tanec si lze v městech a obcích na Uherskohradištsku užívat po celý rok. Tyto akce jsou v mé práci řazeny dle zvykoslovného roku.

MASOPUST: doba od Tří králů do Popeleční středy. Nejznámější a zároveň nejveselejší jsou poslední dny masopustu, spojené s radovánkami a hodováním. Masopustní tradice, spojená s průvody maskovaných lidí byla jakýmsi klínem mezi Vánocemi a Velikonocemi. O masopustních radovánkách se u nás dochovaly písemné zprávy již ze 13. století. Naši dávní předkové si na bujaré masopustní veselí velmi potrpěli, což bývalo mnohdy církvi trnem v oku. Tehdy ovšem býval masopust poněkud hlučnější a rozpustilejší než-li dnes. Každý se snažil si užít masopustních kratochvílí, jak nejlépe uměl. Veselil se bohatý i chudý, pán i sluha, mistr i tovaryš. Každý jedl masopustní šišky a koblížky, vesele popíjel, zpíval a tančil při hudbě pištců a hudeců. Vždyť i čeští králové v tu dobu strojili nákladné masopustní kvasy, na kterých hodovali se všemi pozvanými. [24]

Tučný čtvrtek: o tučném čtvrtku bývala k obědu vepřová pečeně se zelím a knedlíky. Také se nemělo hledět na nějaký ten džbán piva. Na tučný čtvrtek si každý měl dopřát tolik piva a mastného jídla, co snesl. [24]

Masopustní neděle: masopustní neděle se také říkalo neděle taneční. Hned po obědě vyhrávali hudebníci na návsi a zvali tak k muzice do hospody. Hned jak dohráli, tak se začaly otevírat vrata statků a dveře chalup a muži i ženy mířili k hospodě, kde už na ně čekali muzikanti se svými nástroji. Pivo teklo proudem, z bot tanečních páru se jen kouřilo a veselého křiku neubývalo ani v časných ranních hodinách.[24]

Masopustní pondělí: druhý den, na masopustní pondělí, se pokračovalo v tanci. To byl tzv. „mužovský bál“. Na takovou zábavu neměla svobodná chasa přístup a musela se spokojit s přihlížením. V kole bylo vidět jen samé ženáče a vdané.

Hudebníci pilně vyhrávali, protože furiantští sedláci na nějakou tu zlatku nehleděli. [24]

Masopustní úterý: masopustní úterek býval svátečním dnem. Byl to také tolik očekávaný den maškar viz obr. č. 20., již bylo všude plno. V průvodu maškar bývaly figury nejrůznějšího druhu. Čím byla maska pitvornější, tím budila větší pozornost. Zúčastňovali se ho různé masky a ať už šlo o četníky, žebráky, cikány nebo jiné maškary, hlavní postavou byl většinou šašek. Jeho oděv byl zdobený barevnými papírky, na hlavě měl špičatou šaškovskou čepici a v ruce nesl bič na odhánění nemaskovaných. U každého stavení hudba zahrála dva až tři kousky. Maškary byly většinou odměňovány koblihami, vejci, uzeným masem, ale i obilím a penězi. Masopust byl zakončen tradičním „pochováním basy“, které symbolizovalo na 40 dní konec tanečních a hudebních veselí. [24]

Masopust nebo také fašank se ve většině obcí Uherskohradištska koná na přelomu měsíce února a března. Nejznámější festival masopustních tradic fašank se koná ve Strání.

Na příklad v Huštěnovicích se poslední fašank konal 21. 2. 2009.

Obr. č. 20. Fašank 2009 (Huštěnovice)

POSTNÍ DOBA: toto období začíná popeleční středou, která ukončuje masopustní veselí, začíná pro křesťanský svět doba půstu, trvající 40 dní (6 neděl), na jejímž konci je oslava zmrtvýchvstání Ježíše Krista. [24]

SMRTELNÁ NEDĚLE: je v pořadí pátou nedělí od začátku postní doby. Tento den vynášeli lidé ze vsi slaměnou "*smrt, Mařenu, Mořenu, Mařanu, smrtholku*", loutku oděnou do ženských šatů. Šlo vlastně o slaměnou figurínu, ověčenou hadříky a stužkami a nastrčenou na tyč. Za vsí ji vhodili do vody, zpět do vsi se vraceli se zeleným stromkem a chodili od domu k domu, přičemž si hlasitě prozpěvovali. [24] Všichni přítomní, děti i dospělí se pak upřímně radují, že smrtka – symbol zimy, je již ze vsi pryč a všichni mají radost z "*léta*", které představuje blížící se skutečné jaro. Tato tradice se dodnes dodržuje v mnoha obcích na území uherskohradištského Dolňácka, například ve Starém Městě.

Na obchůzku navazuje chození *chození s létěčky* – ozdobnými májkami.

Ve Starém Městě, dne 29. 3. 2009, děvčata a chlapci z dětského folklorního souboru Dolinečka, společně se svými vedoucími, uspořádali tradiční „Vynášení Mařeny (Moreny).“ Děti se nejprve vydaly od radnice přes náměstí Hrdinů až k parkovišti u Společensko-kulturního centra, kde bylo na programu kulturní vystoupení. Společně jsme se rozloučili s dlouhou letošní zimou a její symbol Mařena byla posléze zapálena a vhozena do potoka Salaška. [25]

Mařenu nesly Lucie Fryštáková a Kristýna Mitisová, viz obr. č. 21.

Obr. č. 21. Lucie Fryštáková a Kristýna Mitisová ze souboru Dolinečka nesou Mařenu

VELIKONOCE: patří k významným křesťanským svátkům. Oslavují zmrtvýchvstání ukřižovaného Ježíše Krista. Podobně jako Vánoce také oslavy Velikonoc se přenesly i mimo oblast církve. Pro nenábožensky smýšlející jsou Velikonoce především oslavy jara, probuzení přírody a nástupu teplejších, na sluneční svit bohatších dnů, na které se všichni po dlouhé zimě těší. [24]

Od *Zeleného čtvrtku* do *Bílé soboty* obcházejí chlapci s klepači a hrkači vesnici nebo její části a koledují. Obchůzka se provádí v mnoha obcích na Uherskohradištsku (Topolné, Jarošově, Jalubí, Bílovicích, Babicích apod.). Na *Velký pátek* odpoledne v Tupesích na Velehradě a v Modré honí chlapci Jidáše. Skupina chlapců, s jedním přestrojeným v kožichu se začerněnou tváří, chodí po domech v obci a koledují.

V *pondělí velikonoční* se koná *šlaháčková obchůzka*, které se zúčastňují jen muži a mladí chlapci z obce. Již tradičně je vidět chlapce, kteří jsou oblečení v kroji, obházet nebo objíždět na voze obce, kde bydlí známá děvčata. Chlapci se žilami spletenými z vrbových prutů šlehají děvčata, za což jsou pohoštěni nebo dostávají malý dárek – malované vajíčko (kraslici). [24]

Tanečníci soboru Botík z Březolup každoročně objíždí obce, kde bydlí jejich tanečnice na zdobeném voze taženém koněm, viz obr. č. 22. U každé z děvčat po „vymrskání“ jsou obvykle pohoštěni. A za pěknou písničku jistě od svých tanečnic také dostanou tradiční symbol Velikonoc, kraslici. [26]

Obr. č. 22. Velikonoční vůz chlapců ze souboru Botík

STAVĚNÍ MÁJE: poslední dubnový den, je slavností svobodné mládeže, nebo některého spolku v obci (nejčastěji hasičů). V předvečer 1. května se vypravují chlapci do lesa, aby tu usekli co nejvyšší stromek a udělali z něj do rána májku, tradiční symbol jara. Smrček, jedličku nebo borovici oklestí a špičku ozdobí věnci, šátky, květinami, pentlemi a fáborky. Celou noc májku bedlivě hlídají, protože by jim ji mohli přespolní podříznout a ukrást. Takovou ostudu by nikdo nepřenesl přes srdce. Každá obec si tuto událost pojímá více či méně slavnostně. [24]

K nejobradnějším patří stavění máje v Kněžpoli, Topolné apod. Podobná slavnost probíhá v obcích i na konci měsíce května, kdy se máj kácí.

Stavění máje v Toporné se účastní vždy jeden ročník děvčat a chlapců. Chlapci obstarávají stromek a udělají z něj májku. Děvčata tuto májku ozdobí pentlemi, fáborky, papírovými růžemi apod. Chlapci poté májku postaví na předem určené místo a celou noc ji pečlivě hlídají, aby jim ji chlapci z okolních vesnic nepodřezali, což by znamenalo velkou ostudu pro obec.

JÍZDA KRÁLŮ: ustálený termín konání této slavnosti je v současné době jen ve Vlčnově (poslední neděle v měsíci květnu). I v Kunovicích a Hluku, kde jsou pohyblivé termíny této slavnosti, má jízda několik jezdců na ozdobených koních, včele s králem a dvěma pobočníky. Velmi poutavá slavnost je cílem mnoha našich i zahraničních návštěvníků. [24]

Jízda králů v Kunovicích má dlouholetou tradici. Jde o obyčej patrně předkřesťanského původu. V křesťanské chronologii jde o svátek svatodušní, tradičně pořádaný na svatodušní pondělí. V současnosti se přenáší termín jízdy králů do dnů pracovního volna. První písemná zmínka o konání této slavnosti v Kunovicích je z roku 1897. Již v roce 1771 je doložena její obdoba při příležitosti návštěvy císaře Josefa II. na kunovické faře a jeho následného doprovodu do Uherského Hradiště. Šlo o takzvané banderium – skupina místních chlapců, kteří na vyzdobených koních doprovázeli významné osoby, ať světské nebo církevní, při jejich návštěvě obce. [27]

Ústřední postavou jízdy králů je král, viz obr. č. 23., což má být podle tradice panic. Proto bývají za krále voleni chlapci ještě nedospělí. Král jede na bílém koni

přestrojen v ženském šatu, s tváří zakrytou pentlemi a růží v ústech na důkaz mlčenlivosti. Po straně má pobočníky s tasenými šavlemi, jejichž úkolem je krále chránit. V čele průvodu jede praporečník, další jezdci jsou buď vyvolávači – ministři, kteří žádají rodiče o krále, anebo vyvolávači – výběrčí. Ti vyvolávají vtipné vyvolávky a inkasují za ně od přihlížejících drobné finanční příspěvky „na chudobného krále“. Jízdu králů veřejně povoluje starosta. Na závěr družina vrací krále jeho rodičům, děkuje jim za něho a účastní se večeře – hostiny v domě králových rodičů. [27]
Další Jízda králů v Kunovicích bude 23. května 2010.

Obr. č. 23. Kunovský král 2008

POUTĚ: poutě se ve vsích a městech většinou konají jako oslava kostela, který je vysvěcený nějakému svatému. Poutě jsou zážitkem pro milovníky poutní atmosféry se stánky, kolotoči, ale i účastníky v krojích. V obci Topolná se každoroční pouť koná vždy poslední víkend v měsíci květnu. Tento tradiční svátek doprovází bohatý kulturní program. V památkovém domě č. 90 se každoročně setkávají folkloristi na festivalu „Setkání pod Lipú.“ K této pouti neodmyslitelně patří také výstava vín a košt vín. Celou akci doprovází množství stánků s upomínkovými předměty a občerstvením. Hlavním dnem poutě je neděle, kdy se koná svatá mše.

DOŽÍNKOVÉ SLANOSTI: byla slavnost, spojená s radovánkami na oslavu ukončení žní, při níž se čeleď veselila na účet hospodáře. Příprava začínala už týden před dožínkami, kdy začínala děvčata plést ohromný věnec z klasů obilí všeho druhu. Do věnce se zaplétalo ovoce, cukrovinky a koláče. S ním pak doprovázely poslední vůz (zvaný baba), směřující z pole do dvora. Věnec nesla obyčejně nejhezčí a hlavně nejvýřečnější žnečka. Ostatní nesly ověnčené hrábě. Součástí průvodu byly i velmi oblíbené „živé snopy“. Většinou je představovali dva mládenci a dvě děvčata. Ti si na svůj oděv našili vrstvy slámy, klasy směřujícími od pasu nahoru a opět od pasu dolů. Na hlavu si upletli jednoduchý věnec s obilí. [24]

I dnes dožínky pořádají některé obce v jednom z posledních srpnových víkendů (Míkovice, Kněžpole). Slavnostní průvod místní mládeže, ale i dospělých s ozdobenými srpy, kosami a dožínkovými věnci je ukončen vystoupením, vztahujícím se k polním pracím, především sklizni.

Jednou z akcí, která se jistě řadí mezi dožínkové slavnosti je „Festival česneku v Buchlovicích.“

FESTIVAL ČESNEKU (Buchlovice): první ročník festivalu se konal v roce 2002 na zámku, v jeho výstavních prostorách a části zámeckého parku. Festival česneku je slavností v rozsahu, který je jedinečný nejen v České republice, ale i v Evropě. Česnekovou slavnost zažívá na světě jen málo zemí (USA, Kanada, Finsko a Velká Británie). [28]

Festivalový program, slibuje mimořádné zážitky. Festivalový den je vždy zahájen v 10.00 hodin zpěvem Česnekové hymny, k přípitku je rozlíván vynikající česnekový zákys. Po slavnostním předání česnekové úrody starostovi městyse Buchlovice a nakrojení symbolického česnekového koláče, se představují jednotlivé folklórní soubory a skupiny. Následuje vernisáž výtvarné soutěže "Všechno je na něco, ale česnek je na všechno aneb Nadešel česnekový věk!" a řada soutěží pro děti i dospělé jako "Soutěž čičačů", "Soutěž o nejhmotnější česnek", "Soutěž o nejzvláštnější česnek", "Česnekový běh zámeckým parkem", "Šachové (česnekové) utkání Boršice versus zbytek světa". [28]

Obr. č. 24. Ochutnávka česneků z roku 2006

Dalším festivalem dožínkového typu jsou „Kosecké písně v Buchlovicích.“

KOSECKÉ PÍSNĚ (Buchlovice): není snad na Dolňácku člověka, který by neznal význam tohoto slova. Zpěv sekáčů trávy rozléhající se za časného kuropění loukami zámeckého parku v Buchlovicích. Řada mužů s kosami v dlaních, pomalu postupují zeleným mořem. Zvuk kosené trávy se mísí s chlapskými zpěvy a ozvěnami tenkých hlásek ranních ptáků – to je neopakovatelná atmosféra svátku, kvůli které si každoročně rádi přivstanou i zatvrzelí spáči. Akce, která bývá nazývána Svátkem ranního rozbřesku, už dávno přesáhla hranice regionu. Sjíždějí se sem lidé z Moravy, ale i z Čech a Slovenska. Výjimkou nejsou ani zahraniční hosté. Ti většinou přijíždějí poté, co jim mimořádný zážitek přiblíží tuzemský účastník dnes již tradičního folklorního svátku. [29]

HODY, nejčastějším obdobím hodů je podzim (září, říjen, listopad). Na Uherskohradištsku se koná ve většině obcí hody s právem, pojící s k oslavám patrona kostela, v den svátku sv. Václava – 28. září (Kunovice), Michala – 29. září (Staré Město), Martina – 11. listopadu (Buchlovice, Březolupy), Kateřiny - 24. listopadu (Bílovice) nebo třetí neděli v říjnu se slaví tzv. hody císařské (Osvětimany, Boršice, Nedakonice apod.). Podobný ráz mají i ty, které se pořádají v den vysvěcení kostela (Vesky – 1. neděli v září, Kostelany 2. neděli v září, Polešovice – 2. neděli v říjnu). Slavnost hodů se koná vždy v nejbližší sobotu svátku. V neděli slavnost hodů pokračuje obvykle hodovou obchůzkou. Slavnost vrcholí vozením berana, které je

součástí sobotní (Sady), nedělní (Topolná, Kunovice) nebo pondělí obřadní obchůzky (Míkovice). [30]

Průběh hodů na dolňácku: hody se odbyvají v režii hodové chasy, kde je průměrný věk kolem 20 let. Hodová chasa volí své stárky a stárkyně. Většinou bývá pět funkcionářů. Podstárek, mladší stárek se stárkyní a starší stárek se stárkyní. Během hodového odpoledne vychází průvod pro stárky a jejich partnerky a nakonec zamíří k radnici. Tam jim starosta po požádání udělí právo pořádat hody a stanová pravidla, které musí hodová chasa dodržovat.

Právo má svou symbolickou podobu a hodová chasa jej musí po celou dobu chránit. K hodovým zvyklostem patří slavnostní bohoslužba večerní hodová zábava. Při hodové obchůzce je zvykem, že jsou rodiče stárků žádáni, aby dovolili své dceři či synovi přijmout tak důležitou funkci. Stejně tak musí stárek požádat svoji stárkyni. Všechny tyto obřady jsou spojeny s říkáním, které má ustálenou podobu.

V den hodů se chlapci a děvčata sejdou po obědě na návsi, kde na ně čekají muzikanti. Potom se seřadí do párů a odejdou k domu mladšího stárka. Před domem mladšího stárka se zastaví celý hodový průvod, vystoupí podstárek a buší na dveře. Podstárek žádá rodiče mladšího stárka, aby ho pustili. Otec a matka odříkají říkání, pohostí celou chasu a jde se dále dědinů k domu mladší stárky. Chasu vede stárek se šavlí. Před domem mladší stárky se zastaví a taky buší na dveře. Žádá rodiče o puštění mladší stárky. Rodiče stárku pustí. Chasa vejde do domu mladší stárkyně, odkud po malém zdržení odejde ke staršímu stárkovi. Průvod vede mladší stárek, vedle něho jde mladší stárkyně, která nese malý demižónek s vínem. Před domem staršího stárka zabuší na dveře mladší stárek a prosí rodiče staršího stárka, aby ho pustili s nimi. Rodiče pustí stárka a po malém občerstvení se jde ke starší stárkyni. Starší stárek zde promluví. Žádá rodiče starší stárkyně, aby mohla s nimi na hodovou zábavu. Rodiče starší stárkyni pouští. Hodová se tu opět zdrží, protože jsou velice dobře pohoštění. Potom jde celý průvod před radnici. Starší stárek s právem, mladší stárek se šavlí, starší stárkyně s mísou ovoce, mladší stárkyně s malým demižónekem vína.

Před budovou radnice se průvod zastaví a starší stárek žádá pana starostu o povolení práva hodové muzice. Pan starosta dá povolení a přečte tzv. hodovou artikuli. Po přečtení hodové artikule starší stárka děkuje. Poté průvod odchází na hodovou veselici.

Obr. č. 25. Mladší stárek
(Hody Uherské Hradiště 2008)

Obr. č. 26. Žádání starosty města o povolení hodů
(Hody Uherské Hradiště 2008)

Obr. č. 27. Obchůzka městem (Hody Uherské Hradiště 2008)

SVÁTEK SVATÉHO MARTINA: Svatý Martin je patronem vojáků, koní, jezdců, hus a vinařů. Nejčastěji bývá zobrazen na koni s púlkou pláště a žebrákem. Svatý Martin přijíždí na bílém koni. Tato prastaré pořekadlo značilo, že v době, kdy tento světec slaví svůj svátek, padal sníh a neodvratitelně se blížila královna mrazivých večerů a dlouhých nocí – paní zima. [24]

11. listopad bývá s napětím očekáván nejen kvůli pranostice s bílým koněm, ale také především proto, že právě v tento den se otevírají první láhve vína procházející z pozdní sklizně. A pokud se Svatomartinské víno povede, měl by být kvalitní celý ročník.

V tento den se v Uherském Hradišti, právě za účelem otevírá prvních lahví vína z pozdního sběru, koná akce s názvem „Křes Svatomartinských vín.“ Do již zaběhlého programu se tradičně řadí příjezd svatého Martina na bílém koni, svěcení vína panem farářem se slavnostním přípitkem, degustace a prodej svatomartinského vína a bohatý kulturní program, kde vystupují známé folklorní soubory a cimbálové muziky uherskohradištského Dolňácka.

Zvykoslovný rok na území uherskohradištského Dolňácka, tak jako všude jinde, uzavírá **ADVENT**.

7.1.1 Neregionální festivaly

Dalšími významnými festivaly na Uherskohradištsku jsou „Festival hudebních nástrojů a lidových muzik“, „Kunovské léto“ a „Slovácké slavnosti vína.“

FESTIVAL HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ A LIDOVÝCH MUZIK (Uherské Hradiště):

vznikl v Uherském Hradišti díky silné a živé tradici zdejších lidových hudebníků. Charakteristickou součástí kulturně společenského života v celém regionu je velké množství lidových muzik, kvalitativně nesrovnatelných s jinými oblastmi v České republice. Proslavené soubory Hradišťan, Kunovjan, cimbálové muziky J. Čecha, S. Gabriela, Dolina, Burčáci, Mladí Burčáci, Lúčka, Cifra nebo Kunovjané patří ke skvostům dolňácké kultury. Naprosto přirozeně tak vznikla v Uherském Hradišti potřeba prezentace hudebního folklóru v jeho různých historizujících i současných podobách. Každý ročník festivalu má své tematické zaměření. V předchozích letech jsme měli možnost obdivovat dudy, píšťaly, cimbály, smyčcové strunné nástroje, lidský hlas či různé další instrumenty vymezené oblastmi a námětovými okruhy. [31]

Festival sleduje základní myšlenku prezentace lidových hudebních nástrojů různých etnik, srovnávání společných znaků i rozdílů, zachycení různých fází vývoje nástrojů a jejich uplatnění v kultuře národů. Se stále ubývajícimi příležitostmi uplatnění lidových nástrojů v jejich původních funkcích (signalizační, dorozumívací, magické) se vlastně omezuje jejich životaschopnost. Koncertní provozování hry na archaické nástroje je v současné době jednou z mála možností pro jejich novodobé uplatnění. Takové nástroje se objevují jak v tradičně znějících lidových kapelách tak i v různých moderních formacích se znaky etnické hudby. [31]

Kontakt: Festival hudebních nástrojů a lidových muzik, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 572 430 422

info@kkuh.cz

<http://www.kkuh.cz>

KUNOVSKÉ LÉTO (Kunovice): mezinárodní dětský folklorní festival Kunovské léto vznikl v roce 1994 z iniciativy bývalých členů folklorního souboru Kunovjan. Je určitě nej příjemnějším dětským festivalem v České republice a patří mezi nejvýznamnější folklorní festivaly v naší zemi. V posledních letech se honosí i titulem: festival CIOFF. Za dobu existence festivalu se zde vystřídalo kolem 210 souborů z Moravy, Slezska, Čech, Slovenska, Polska, Maďarska, Itálie, Litvy, Lotyšska, Ruska, Běloruska, Řecka, Makedonie, Bulharska, Mexika, Arménie, Gruzie, Indie, Chorvatska, Turecka, Taiwanu a Srbska. [32]

Během pěti dnů bývá, pro festivalové děti a především pro vítané návštěvníky, připraven bohatý program – koncerty pro školy, koncert v Luhačovicích, vystoupení pro nejširší veřejnost na náměstí v Uherském Hradišti. Pozvánky na festival v rámci velkého „Svatojánského jarmarku“ na Mariánském náměstí v Uherském Hradišti, verbířská a zpěvácká soutěž, sobotní soutěžní komponovaný pořad, který ukazuje, jakým způsobem přistupují ke zpracovávání folklorní látky děti z různých míst světa, nedělní galaprogram představuje tradiční regionální či národní tance jednotlivých zemí. Svě místo v programu festivalu má i nedělní koncert duchovní písně. Novým rozměrem festivalu je řezbářské sympozium za účasti řezbářů pěti zemí, kteří po dobu festivalu v přírodním areálu v Kunovicích ve dřevě „probouzí“ velké figurální plastiky ze světa dětí. [32]

Organizátorem je občanské sdružení Kunovjan v čele s hlavní iniciátorkou, autorkou koncepce a programové skladby festivalu R. Habartovou.

Kontakt: Mezinárodní dětský folklorní festival Kunovské léto, 686 04 Kunovice

Tel.: 775 085 333

habarta.libor@seznam.cz

www.kunovskeleto.cz

SLOVÁCKÉ SLAVNOSTI VÍNA A OTEVŘENÝCH PAMÁTEK (Uherské Hradiště): jsou nejvýznamnější akcí svého druhu, která prezentuje bohatost a rozmanitost tradiční lidové kultury na Slovácku. Jejím dějištěm jsou otevřené historické památky královského města Uherské Hradiště, které je ne nadarmo nazýváno slováckou metropolí.

Jedinečnost Slováckých slavností vína a otevřených památek spočívá také v tom, že jde o ryze nekomerční přehlídku kulturního dědictví tohoto regionu, kterou pod odbornou garancí Klubu kultury Uherské Hradiště spolupořádají mikroregiony Staroměstsko, Ostrožsko, Východní Slovácko, Dolní Poolšaví, Za Moravú a Buchlov. Do programu se tak spontánně zapojuje více jak 40 měst a obcí z okolí Uherského Hradiště, ke kterým se každoročně připojují partnerská města Uherský Brod, Skalica a Trenčín. Historické jádro Uherského Hradiště se tak již od roku 2003 pravidelně vždy začátkem září proměňuje v jedno velké pódium, na kterém se představují desítky folklorních souborů, cimbálových muzik i dechových kapel, aby společně s ochutnávkou vín, burčáku a regionálních gurmánských specialit vytvořily nezapomenutelná zážitek pro desetitisíce návštěvníků. V roce 2006 přijelo do slovácké metropole více jak 35 tisíc hostů Slováckých slavností vína a otevřených památek, pro které byl ve městě připraven nejen bohatý program, ale také kvalitní zázemí. [33]

Slovácké slavnosti vína a otevřených památek nejsou však jen o slováckém folkloru, ale také o nepřehlédnutelné kráse historických památek, kterými je královské město Uherské Hradiště, ale také celý okolní region doslova poset.

Kontakt: Slovácké slavnosti vína a otevřených památek, 686 01 Uherské Hradiště

Tel.: 572 525 111

meu@mesto-uh.cz

<http://www.slavnostivinauh.cz>

Obr. č. 28. Slavnostní průvod Vinohradskou ulicí

8 Folklórní tanec a hudba jako součást produktu cestovního ruchu

Lidový tanec a píseň je významnou pokladnicí inspirace, uchovávající to nejlepší vytvořené našimi předky a toto pak předává z generace na generaci.

Dle mého, úspěšnost regionální strategie v cestovním ruchu, je spojena s nabídkou produktů, které při své přípravě vycházejí z moderních trendů, spojených s poskytováním zážitků. Folklor ve strategiích rozvoje cestovního ruchu je právě jednou z možností, jak budovat strategii difference a nebo využití tradice jako výhodu, která bude profitovat z výjimečnosti až exkluzivity produktů vázaných k místu, obci, městu a podobně.

Na Uherskohradištsku již existuje několik produktových katalogů, které jsou zaměřeny na nosné akce tohoto území. Tím se snaží zajistit větší zájem o danou lokalitu a příliv domácích i zahraničních turistů.

Region Slovácko (Masarykovo náměstí 21, 686 01 Uherské Hradiště) ve spolupráci s cestovní kanceláří regionu Slovácko Amber travel s. r. o. (Náměstí 30, 692 01 Mikulov) vydali na letošní rok brožurku s akčními nabídky a programy na zajímavé folklórní akce.

Zmiňovaný produktový katalog s názvem „ Kam na Slovácku v roce 2009“ nabízí turistům ucelený přehled nejzajímavějších akcí (nosných akcí) regionu Slovácko. Uherskohradištské Dolňácko je jednou z turistických oblastí regionu Slovácka a proto zde můžeme najít mnoho programů týkajících se sledovaného území.

Katalog získal letos dvě významná ocenění – Grand Prix Regiontour 2009 a cenu CzechTourism.

Grand Prix Regiontour 2009: je cena, která je vyvrcholením největšího domácího veletrhu cestovního ruchu Regiontour Brno.

Cena CzechTourism Praha: je cena organizace propagující naši zemi na zahraničním i domácím trhu. Organizace spadá pod Ministerstvo pro místní rozvoj České Republiky.

Kam na Slovácku v roce 2009: produktový katalog formátu A5 „Kam na Slovácku v roce 2009“ je zaměřen na celoroční prezentaci nabídky regionu s rozfázováním na jednotlivé měsíce. Pro každý měsíc je připraveno aktuální téma, také je vytvořena speciální nabídka programů s cenou a přímou návazností na prodejce, jsou zde uvedeny významné akce regionu, kalendárium a minifotogalerie – vše platné vždy v aktuálním měsíci. Produkt je zaměřen především na tradiční akce regionu a atraktivitu, ke kterým bezesporu patří folklor a tradice, víno a vinařství, památky lidové architektury, příroda, atd. Nabídka je vedena především poznávací formou s ohledem na celoroční prezentaci specifík regionu. Kopíruje zvykoslovný rok na Slovácku.

Obr. č. 29. Obal produktového katalogu „Kam na Slovácku v roce 2009“

Výhody katalogu:

katalog produktů cestovního ruchu musí v první řadě upoutat pozornost svou vizuální stránkou, tedy vzhledem. Musí být atraktivní. Toto jistě brožura „Kam na Slovácku v roce 2009“ splňuje. Dle mého je další velkou výhodou tohoto produktového katalogu měsíční rozfázování akcí. Pro klienta je to velmi přehledné a může si tak vybrat akci podle svého vkusu dle zvykoslovného roku. Jako další z významných plusů je jistě grafické zpracování. Produktový katalog obsahuje mnoho tématických obrázků s popisky, minikalendář. Je velmi přehledně zpracovaný.

Nevýhody katalogu:

Jako mínus zde vidím „harmonikové“ složení tohoto produktového katalogu. Navrhovala bych spíše „sešitový“ styl. Byl by, dle mého, přehlednější a skladnější. Ačkoliv je katalog „Kam na Slovácku v roce 2009“ dobře barevně rozpracován, volila bych použití pestřejších barev, které lidské oko více přitahují.

Dalším zajímavým produktovým katalogem, který vydala „Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o. p. s. Zlín“ ve spolupráci s cestovní kanceláří „Amber travel s. r. o.“ je nabídka na sezónu 2009 s názvem „Ve víru barev a chutí.“ Tento katalog je formátu A4. Je tématicky zpracovaný. Obsahuje 4 témata a to „Proti proudu času“, „Skvělý odpočinek“, „Prameny zdraví“ a „Malebným krajem vína“.

Tento produktový katalog nabízí klientům jakousi inspiraci nebo tipy na výlety po území Slovácka. Není tak podrobně zpracován jako katalog „Kam na Slovácku v roce 2009“, ale splňuje svůj účel. Velmi se mi líbí barevné zpracování a popisky u témat akcí.

Každý z těchto katalogů je dobrou inspirací pro celoroční cestování po tajích a krásách Slovácka. Toto území má bohatou historii a také stále se, alespoň částečně, řídí lidovými zvyky. Je bohaté na folklor ať už v podobě cimbálových muzik, folklórních souborů nebo folklórních festivalů.

9 Možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu na uherskohradištském Dolňácku

Přesto, že produktový katalog „Kam na Slovácku v roce 2009“ a „Ve víru barev a chutí“ nabízí, jak domácím, tak i zahraničním turistům, mnoho zajímavých programů, které se týkají folkloru, není zcela určitě vyčerpána pokladnice folklorních akcí a zvláštností uherskohradištského Dolňácka, která by měla být nějakým způsobem propagována.

Jednou možností, jak zvýšit příliv domácích či zahraničních turistů, je sestavit originální program, který zaujme a který ještě žádná cestovní kancelář nenabízí. A také propagovat festivaly, které na první pohled můžou působit jako malé akce místního charakteru.

9.1.1 Návrh produktu

Pout'ová zábava s folklorním festivalem

Termín: 30. – 31. 5. 2009

Folklorní festival „Setkání pod Lipú“ pořádá od roku 2003 Národopisný soubor Včelaran. Tento festival se pravidelně koná ve venkovních prostorách památkové usedlosti č. p. 90 v Topolné, jež je sídlem Včelaranu. Na festival jsou zvány soubory z blízkého i vzdáleného okolí, vystoupilo zde i několik zahraničních souborů. Od roku 2006 je termín pořádání festivalu přesunut na konec května a probíhá současně s poutí v Topolné. [34]

Obec Topolná:

Obec leží v Dolnomoravském úvalu 10 km severovýchodně od Uherského Hradiště. První písemná zmínka je z roku 1318. Ve středověku trpěla vesnice drancováním a četnými nájezdy kočovných turkotatarských kmenů. Byla několikrát vypálena a obyvatelstvo se muselo ukrývat v okolních lesích. Topolná vždy byla typickou zemědělskou vesnicí, v minulosti s velkým dvorem, který patřil pánům napajedelským. V roce 1951 byla na katastru obce postavena vysílací stanice, která

šíří radiový signál Radiožurnálu. Stožáry stanice vysoké 270 m jsou viditelné z dalekého okolí. Mezi zachovalé kulturní památky patří dva památkové domy, které jsou typickou ukázkou selských usedlostí z počátku 19. století. Jsou majetkem Slováckého muzea v Uherském Hradišti. V těchto domech jsou expozice lidového bydlení, několik drobných hospodářských staveb (sušárna ovoce, udírna, kovárna) a další prostory. Ve vesnici působí národopisný soubor Včelaran s vlastní cimbálovou muzikou a dechová hudba Topolanka. V současné době má Topolná 1546 obyvatel, kteří bydlí ve 473 domech. Katastr obce měří 1100 hektarů. [35]

Návrh produktu

1. den

Ráno: kolem 10 hodiny příjezd do penzionu Janett v Uherském Hradišti, ubytování. Oběd v restauraci Corso se slavnostním přivítáním.

Odpoledne: v 15: 00 příjezd autobusu na Palacké náměstí v Uherském Hradišti, přeprava do obce Topolná. 15:30 prohlídka památkových usedlostí číslo popisné 93 s průvodcem. Zde bude dále probíhat jarmark lidových řemesel za doprovodu cimbálových muzik, které se účastní večerního programu. Možnost večeře ve zdejším restauračním zařízení (Topolská hospoda).

Večer: hlavní program festivalu. Vystoupí například: vysokoškolský soubor lidových písní a tanců Pořana z Brna, cimbálová muzika Sudovjan, taneční soubor Březolupský Botík a mnoho dalších. 23:00 odjezd autobusem do Uherského Hradiště.

2. den

Ráno: 8:00 snídaně. 9:30 odhlášení ubytování z penzionu Janett. Odjezd připraveným autobusem do obce Topolná. Zde bude probíhat hlavní program topolské pouti. V zahrádkářském domě výstava vín, spojená s koštem. V památkové usedlosti číslo popisné 93 pokračování festivalu Setkání po Lipú. Zde vystupují dětské folklorní soubory a cimbálové muziky. Možnost občerstvení.

Odpoledne: v 16:00 odjezd domů.

Ubytování:

Penzion Janett – Uherské Hradiště: leží v historickém centru města.

Cena za osobu na noc od 200 Kč.

Vybavení pokojů: televizor, satelit, koupelna, wc.

Kontakt: Penzion Janett

Tel.: 608 729 509

ubytovna@atlas.cz

www.ubytovna.blog.cz

Stravování:

Restaurace Corso Uherské Hradiště: nachází se vedle Penzionu Manety.

1x oběd 110 Kč / osoba

1x snídaně 70 Kč/ osoba

Doprava:

Autobusová doprava František Vybíral

Tel: 602 722 400

frantisekvyb@centrum.cz

Cena za dopravu / osoba 500 Kč.

Poznámky: Cena nabídky od 1300 Kč za osobu.

Do ceny není zahrnuto vstupné na festival.

Do ceny jsou zahrnuty služby průvodce.

Kapacita zájezdu – 43 osob (jeden autobus).

Cena zájezdu je kalkulována pro skupinu 43 osob.

Cílová skupina navrhovaného programu není určena. Zájezd je vhodný jak pro občany důchodového věku, tak rodiče s dětmi. Nedoporučují se příliš malé děti, jelikož by pro ně večerní program mohl být velmi náročný, vzhledem k sobotnímu návratu kolem 23:00 hodiny. Rozhodnutí dle uvážení rodičů.

Tento navrhovaný produkt bych doporučila k zařazení do nabídkových programů cestovní kanceláře Amber travel s. r. o.

10 Závěr

Akcí založených na lidovém tanci a lidové hudbě, které by se mohly stát produktem cestovního ruchu, je na uherskohradištském Dolňácku mnoho. Produkty založené na lidových projevech nelze řadit pouze pod jeden typ, ale svým charakterem je folklorní hudba a folklorní tanec předmětem tématického a kulturního cestovního ruchu.

Folklorní tanec a hudba jsou významným rozvojovým faktorem cestovního ruchu nejen na uherskohradištském Dolňácku.

Z pohledu na význam a jedinečnost folklorní hudby a folklorního tance na našem území, můžu konstatovat, že není dosud vyčerpán jejich potenciál.

V podkapitole 9. 1. 1. Návrh produktu je navržen typ akce, která zcela chybí ve všech nabídkových katalozích. Tyto akce mají mnohdy podobnou kvalitu, jako ty více propagované, avšak se o nich stále mnoho neví.

Mezi tyto, méně propagované akce, patří „Setkání pod Lipú“, kterou pořádá Národopisný soubor Včelaran od roku 2003. Tato akce, jak se může na první pohled zdát, patří mezi regionální folklorní festivaly. Každoročně se festivalu účastní i folklorní soubory a cimbáloví muziky z jiného regionu, než je uherskohradištské Dolňácko. Minulý rok se akce účastnil vysokoškolský soubor lidových písní a tanců „Poľana“ z Brna, soubor „Kopaničár“ ze Starého Hrozenkova, apod. V roce 2005 bylo „zlatým hřebem“ večera vystoupení hostů z Reykjavíku.

Folklorní festival „Setkání pod Lipú“ je akce s návštěvností přibližně 200 zájemců o folklor a tradice. Avšak kapacita objektu, ve kterém se tento festival koná, by mohla být větší. Ze zdánlivě malého místního festivalu by se mohla stát lidmi více vyhledávaná a očekávaná každoroční akce, která má jistě co nabídnout. Dle mého, Národopisný soubor Včelaran, který akci pořádá, obec i místní obyvatelé by příliv turistů na jejich folklorní festival přivítali. Toto by jistě přineslo jakousi propagaci obce a festivalu „Setkání pod Lipú“ dále než za hranice obce.

Při tvorbě produktů cestovního ruchu založených na folkloru, stejně jako u všech produktů, je třeba zachovat principy trvalé udržitelnosti.

Přetrvávajícím nedostatkem hodnocení přínosu nabídky produktů cestovního ruchu je stále deficit informací pro hodnocení zpětné vazby například z pohledu počtu návštěvníků, jejich skladby, výzkumu přání a spokojenosti.

Jelikož má většinou každá folklórní akce založenou vlastní webovou stránku, navrhuji, aby správci zakládali ankety a dotazníky pro výzkum spokojenosti a skladby zákazníků a tímto alespoň částečně zajistili zpětnou vazbu. Dle této zpětné vazby by se dala dále rozvíjet myšlenka folklórních akcí. Zlepšovat upozorňované nedostatky či zajišťovat větší komfort pro turisty.

Na závěr bych chtěla ještě jednou zmínit, že potenciál je, co se týče folklorních souborů, cimbálových muziky a folklorních slavností, obrovský. Podle mého názoru máme na uherskohradištském Dolňácku, návštěvníkům rozhodně co nabídnout. Náš kraj je známý nejen vínem, slivovicí, zabijačkami a folklorními slavnostmi, ale také pohostinností lidí zde žijících, jejich přátelskostí a veselostí. Na tom bychom měli stavět, protože do takové atmosféry se bude každý rád vracet, i když úroveň služeb nebude vždy stoprocentní.

11 Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- [3] JANČÁŘ, Josef. *Lidová kultura na Moravě*. Strážnice : Ústav lidové kultury, 2000. 373. ISBN 8072750054.
- [23] UHLÍKOVÁ, Lucie. *Cimbálové muziky Zlínského kraje*. 1. vyd. Zlín : Krajská knihovna Františka Bartoše, 2004. 140. ISBN 80-86886-02-6.

Webové zdroje:

- [1] ŽŮREK, Zbyněk. *Http://www.folklorweb.cz* [online]. 2006 , 30.1.2006 [cit. 2009-04-10]. Dolňácko. Dostupný z WWW: <<http://www.folklorweb.cz/regiony/dolnacko.php>>.
- [2] *Http://www.slovacko.cz* [online]. Dat Internet, a.s. , 2008 [cit. 2009-04-15] Český jazyk. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/lokalita/6487/>>.
- [4] MIZERA, Pavel. *Www.botik.brezolupy.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.botik.brezolupy.cz/new/index.php?action=uvod>>.
- [5] PODOLINSKÝ, Ondřej. *Www.fscifra.cz* [online]. 2002 [cit. 2009-04-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.fscifra.cz/cz/historie-souboru/>>.
- [6] MAŇÁSEK, Petr. *Www.deckazbuchlovic.ic.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.deckazbuchlovic.ic.cz/index.php?page=onas>>.
- [7] *Www.mesto-kunovice.cz* [online]. 2002 [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/decka-z-kunovic>>.
- [8] VRÁNA, Pavel. *Www.fsdolina.cz* [online]. 2006 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: <<http://fsdolina.cz/index.php?cl=24>>.
- [9] LUKA, Cvrk. *Www.folklor.net.com* [online]. 2006 [cit. 2009-03-10]. Folklorní soubory. Dostupný z WWW: <<http://www.folklor.net.com/index.php?page=4&db=2>>.
- [10] ŠKUBNÍK, Vít. *Www.fsbuchlovice.cz* [online]. 2004 [cit. 2009-04-10]. Folklorní studion Buchlovice. Dostupný z WWW: <<http://fsbuchlovice.cz/index.php?id=2>>.
- [11] *Www.mesto-kunovice.cz* [online]. 2002 [cit. 2009-04-10]. Handrláček. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/handrlacek>>.
- [12] *Http://handrlak.coolnet.cz/* [online]. 2008 [cit. 2009-03-28]. Folklorní soubor písní a tanců Handrlák. Dostupný z WWW: <<http://handrlak.coolnet.cz/>>.

- [13] *Www.hradistanek.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-04-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.hradistanek.cz/index.php?page=historie>>.
- [14] PAVELKA, Miroslav. *Http://www.hajecek.webzdarma.cz/* [online]. 2003 , 2003 [cit. 2009-02-28]. Úvodní stránka. Dostupný z WWW: <<http://www.hajecek.webzdarma.cz/>>.
- [15] *Www.soubor-kalina.ic.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <http://soubor-kalina.ic.cz/index.php?id=o_souboru>.
- [16] *Http://www.kalinkababice.estranky.cz/* [online]. 2005 [cit. 2009-03-10]. Něco málo o našem souboru. Dostupný z WWW: <<http://www.kalinkababice.estranky.cz/>>.
- [17] *Www.old-stars.eu* [online]. 2007 [cit. 2009-03-10]. O nás. Dostupný z WWW: <<http://www.old-stars.eu/cz/o-nas/>>.
- [18] *Http://pentla.com/index.php* [online]. 2004 [cit. 2009-02-15]. Folklorní soubor Pentla. Dostupný z WWW: <<http://pentla.com/index.php>>.
- [19] *Www.pentla.com* [online]. 2004 [cit. 2009-03-28]. Pentlička. Dostupný z WWW: <http://pentla.com/index.php?option=com_content&task=view&id=4&Itemid=8>.
- [20] *Http://nedakonice.sweb.cz/spolek.htm* [online]. 2009 [cit. 2009-03-15]. O nás. Dostupný z WWW: <<http://nedakonice.sweb.cz/spolek.htm>>.
- [21] ŠKVÁROVÁ, Jitka. *Http://stodolan.wz.cz/index.html* [online]. 2007 , 18.7.2008 [cit. 2009-03-28]. Stodolan. Dostupný z WWW: <<http://stodolan.wz.cz/index.html>>.
- [22] *Www.vcelaran.topolna.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://vcelaran.topolna.cz/cz/index.php>>.
- [23] UHLÍKOVÁ, Lucie. *Cimbálové muziky Zlínského kraje*. 1. vyd. Zlín : Krajská knihovna Františka Bartoše, 2004. 140. ISBN 80-86886-02-6.
- [24] BESTAJOVSKÝ, Martin. *Http://www.ceske-tradice.cz/* [online]. 2004 [cit. 2009-02-15]. České tradice. Dostupný z WWW: <<http://www.ceske-tradice.cz/>>.
- [25] *Www.staremesto.uh.cz* [online]. 2007 [cit. 2009-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.staremesto.uh.cz/index.php?session=0&action=read&click=open&article=1238478801>>.
- [26] MIZERA, Pavel. *Www.botik.brezolupy.cz* [online]. 2008 , 8.12.08 [cit. 2009-03-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.botik.brezolupy.cz/new/index.php?action=fotky>>.
- [27] *Www.mesto-kunovice.cz* [online]. 2004 [cit. 2009-03-05]. Jízda králů. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/jizda-kralu>>.

- [28] *Www.folklornisdruzeni.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-10]. Festival čeneku v Buchlovicích. Dostupný z WWW: <<http://www.folklornisdruzeni.cz/festival-cesneku-na-zamku-v-buchlovicich>>.
- [29] *Www.mic.uh.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-15]. Kosecké písně v Buchlovicích. Dostupný z WWW: <<http://www.mic.uh.cz/folklor/13541/>>.
- [30] *Www.mic.uh.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-15]. Hody. Dostupný z WWW: <<http://www.mic.uh.cz/folklor/13539/>>.
- [31] *Www.kkuh.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.kkuh.cz/index.php?doc=61-fhnlm-fhnlm>>.
- [32] *Www.mesto-kunovice.cz* [online]. 2006 [cit. 2009-02-10]. Festival Kunovské léto. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/festival-kunovske-leto>>.
- [33] *Www.slavnostivinauh.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-02-10]. O akci. Dostupný z WWW: <<http://www.slavnostivinauh.cz/o-akci>>.
- [34] *Www.vcelaran.topolna.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-04-26]. Setkání pod lipú. Dostupný z WWW: <<http://vcelaran.topolna.cz/cz/index.php?page=strana&id=80>>.
- [35] *Www.topolna.cz* [online]. 2005 [cit. 2009-04-26]. Historie obce. Dostupný z WWW: <<http://topolna.cz/index.php?id=69>>.

12 Seznam obrázků

Obr. č. 1 soukromý fotoarchiv

Obr. č. 2 *Http://www.mapa-mapy.sk/* [online]. 2009 [cit. 2009-03-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.mapa-mapy.sk/>>.

Obr. č. 3 soukromý fotoarchiv

Obr. č. 4 soukromý fotoarchiv

Obr. č. 5 *Www.folklorweb.cz* [online]. 2002 [cit. 2009-02-15]. Pohlednice. Dostupný z WWW: <<http://www.folklorweb.cz/pohled/nahled.php?pohled=20071007170127.jpg>>.

Obr. č. 6 PODOLINSKÝ, Ondřej. *Www.fscifra.cz* [online]. 2002 , 2009 [cit. 2009-02-15]. Fotogalerie. Dostupný z WWW: <<http://www.fscifra.cz/cz/fotogalerie/>>.

Obr. č. 7 MIZERA, Pavel. *Www.botik.brezolupy.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-02-15].

Fotky. Dostupný z WWW:

<<http://www.botik.brezolupy.cz/new/index.php?action=fotky>>.

Obr. č. 8 *Www.mesto-kunovice.cz* [online]. 2005 [cit. 2009-03-15]. Děcka z Kunovic. Dostupný z WWW: <<http://www.mesto-kunovice.cz/a/decka-z-kunovic>>.

Obr. č. 9 VRÁNA, Pavel. *Www.fsdolina.cz* [online]. 2006 [cit. 2009-03-28]. Dolina. Dostupný z WWW: <<http://fsdolina.cz/index.php?cl=2006>>.

Obr. č. 10 *Www.handrlak.coolnet.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-02-28]. Multimedia. Dostupný z WWW: <<http://handrlak.coolnet.cz/multimedia.html>>.

Obr. č. 11 *Www.old-stars.eu* [online]. 2007 [cit. 2009-02-05]. Fotogalerie. Dostupný z WWW: <<http://www.old-stars.eu/cz/fotogalerie/>>.

Obr. č. 12 *Www.pentla.com* [online]. 2008 [cit. 2009-02-28]. Fotogalerie. Dostupný z WWW: <http://pentla.com/index.php?option=com_rsgallery2&Itemid=2>.

Obr. č. 13 *Www.stodolan.wz.cz* [online]. 2007 [cit. 2009-02-04]. Májové slavnosti. Dostupný z WWW: <http://www.stodolan.wz.cz/f_kamyk07.html>.

Obr. č. 14 *Www.vcelaran.topolna.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-03-04]. Fotogalerie. Dostupný z WWW:

<<http://vcelaran.topolna.cz/cz/index.php?page=fotogalerie&id=69>>.

Obr. č. 15 *Www.fsdolina.cz* [online]. 2007 [cit. 2009-04-04]. Fotogalerie. Dostupný z WWW: <<http://fsdolina.cz/index.php?cl=798>>.

Obr. č. 16 *Www.vcelaran.topolna.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-03-04]. Fotogalerie. Dostupný z WWW:

<<http://vcelaran.topolna.cz/cz/index.php?page=fotogalerie&id=69>>.

Obr. č. 17 *Www.vcm.webz.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-28]. Fotogalerie. Dostupný z WWW: <<http://www.vcm.webz.cz/index1.htm>>.

Obr. č. 18 *Www.kfbz.cz* [online]. 2004 [cit. 2009-04-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.kfbz.cz/cm/zenicky.php>>.

Obr. č. 19 *Www.hradistan.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.hradistan.cz/charakteristika.htm>>.

Obr. č. 20 */www.hustenovice.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-02-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.hustenovice.cz/index.php?nid=1666&lid=CZ&oid=209211>>.

Obr. č. 21 KUBÍČEK, Milan. *Www.staremesto.uh.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.staremesto.uh.cz/index.php?session=0&action=read&click=open&article=1238478801>>.

Obr. č. 22 MIZERA, Pavel. *Www.botik.brezolupy.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-02-15]. Fotky. Dostupný z WWW: <<http://www.botik.brezolupy.cz/new/index.php?action=fotky>>.

Obr. č. 23 *Www.vlcnov.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-04-15]. Jízda králů Kunovice. Dostupný z WWW: <http://www.vlcnov.cz/foto/08_jk_kunovice/>.

Obr. č. 24 soukromý fotoarchiv

Obr. č. 25 soukromý fotoarchiv

Obr. č. 26 soukromý fotoarchiv

Obr. č. 27 soukromý fotoarchiv

Obr. č. 28 *Www.slavnostivinauh.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-02-04]. Průvod vinohradskou licí. Dostupný z WWW: <http://www.slavnostivinauh.cz/fotogalerie/pruvod-v-ulici-vinohradska>>.

Obr. č. 29 soukromý fotoarchiv

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové (bakalářské) práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 27. dubna 2009

Jana Horká

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Lomená 888, 686 05 Uherské Hradiště

